



231/75-4/2024.

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése

H e l y b e n

T Á J É K O Z T A T Ó **a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága** **szakmai tevékenységéről**

Tisztelt Közgyűlés!

Heves Vármegye Önkormányzata, mint területi önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény értelmében széles körű területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs *feladatainak ellátásában együttműködik többek között a vármegye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.*

A vármegyei önkormányzat ezen kívül a *vármegye területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit,* és dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról.

Mindezekre tekintettel – Heves Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének 2024. évi II. félévi ülésterve alapján - felkértem Lukács György urat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatóját, hogy adjon tájékoztatást az Igazgatóság tevékenységéről.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatója felkérésemre elkészítette és megküldte az Igazgatóság tevékenységéről szóló tájékoztatóját.

A tájékoztatót a Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága megtárgyalta és azt tudomásul vette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága tájékoztatójában foglaltakat tudomásul venni szíveskedjen.

E g e r, 2024. szeptember 18.

dr. Juhász Attila Simon
Heves Vármegye Önkormányzata
Közgyűlésének elnöke

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Barta Viktor
Heves vármegye jegyzője



Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

A NAV Heves Vármegyei
Adó- és Vámigazgatósága
2024. évi tevékenységének
bemutatása

Készítette: Lukács György
igazgató
Eger, 2024. szeptember 4.

BEVÉTELEK

Kiemelt adónemek és járulékok bevételeinek alakulása

2024. első hét hónapjában Heves vármegyében 269 785 millió forint bevétel folyt be a költségvetésbe, amely 24 524 millió forinttal, azaz 10 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. A két időszak közötti növekmény közel fele az általános forgalmi adónál keletkezett, illetve még magasabb összegben teljesültek a foglalkoztatáshoz kapcsolódó közterhek bevételei is.

Nemzetgazdasági szinten közel azonos mértékben 11,3 százalékkal nőttek az adóbevételek. Ennek következtében a vármegyei adóalanyok országos adóbevételhez való hozzájárulása szinte megegyezik az egy évvel korábbival (1,7%).

Kiemelt adónemek és járulékok nettó bevételei

Megnevezés	Pénzforgalmi egyenleg (millió Ft)		Index (%)
	2023.01-07. hó	2024.01-07. hó	2024/2023
Személyi jövedelemadó	39 929	44 436	111,3%
Általános forgalmi adó	103 888	114 131	109,9%
Társadalombiztosítási járulékok + Szociális hozzájárulási adó	72 769	82 100	112,8%
Nemzeti foglalkoztatási alapot megillető járulékok	3 877	4 368	112,7%
Szakképzési hozzájárulás	0	0	#####
Lakossági illetékek	2 306	2 200	95,4%
Társasági adó	6 074	5 466	90,0%
Kisadózó vállalkozások tételes adója	963	903	93,7%
Kisvállalati adó	2 422	2 776	114,6%
Uniós vámbevételek	776	395	50,9%
Import termék áfa + Dohánygyártmány áfa	748	470	62,8%
Jövedéki adók	-464	-692	149,1%
Népegészségügyi termékadó + Környezetvédelmi termékadj	879	659	75,0%
Kiemelt adó-, járulékok- és vámbevételek összesen	234 169	257 211	109,8%
NAV adó-, járulékok- és vámbevételei	245 261	269 785	110,0%

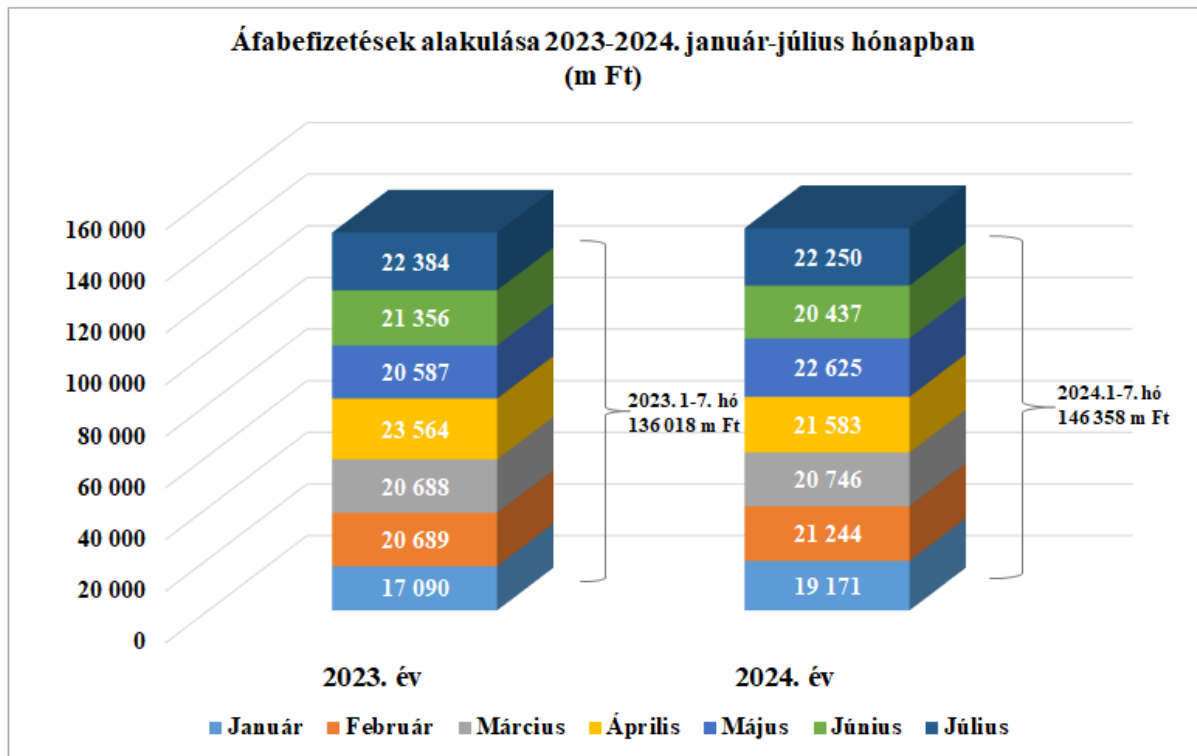
Az összes bevétel messze legnagyobb tétele a tavalyi évhez hasonlóan a foglalkoztatást terhelő adók 50,3 százalék részesedéssel, a második pedig az áfa 42,3 százalékkal, amelyek együttesen a vármegyei bevételek 92,6 százalékát adták 2024. július végével.

A személyi jövedelemadóból származó nettó bevétel 2024. első hét hónapjában 44 436 millió forint volt, amely 4507 millió forinttal (11,3 százalékkal) múlta felül az egy évvel korábbi értéket. A bevétel növekedés meghatározó tényezője a havi bértárcák növekedésével egyidőben az összevont alacsony jövedelmek növekedése. Ez magában foglalja a bérek és a nem rendszeres jövedelmek (jutalom, teljesítményarányos bónusz kifizetések) növekedését is. A befizetések mindkét nagy adózási szegmensben emelkedtek, az üzleti szektor 40 905 millió forintos befizetése 9,1 százalékkal, a költségvetési szervek 9324 millió forint összegű teljesítése pedig 22,3 százalékkal haladta meg a 2023-es év első hét hónapjának eredményét. 2023. január 1-jétől a minimálbér 16 százalékkal, a garantált bérminimum pedig 14 százalékkal emelkedett, majd miután a 2024-es emelést előrehozták, 2023 decemberétől további 15 százalékkal növekedett a minimálbér és 10-zel a garantált bérminimum.

A befizetésekhez hasonló nagyságrenddel növekedtek az szja-kiutalások is (+11,9%), a 2023. évi 5176 millió forintról 5792 millió forintra.

A **társadalombiztosítási járulékok és szociális hozzájárulási adó** (szócho) bevételek alakulására az előbb említett tényezők voltak hatással, adómérték változás 2024-ben nem történt, így ezekre az adónemekre 82 100 millió forint bevétel érkezett július végéig, ami 12,8 százalékos növekedést jelent.

A foglalkoztatáshoz kötődő adónemek után az **általános forgalmi adó** a központi költségvetés másik meghatározó bevételi forrása. 2024. januártól júliusig terjedő időszakban **114 131 millió Ft nettó bevétel** keletkezett, ami 10 242 millió forinttal haladta meg a bázisidőszaki eredményt.



Heves vármegyében az áfából származó 114 131 millió forint bevétel (belföldi áfa) 10 242 millió forinttal (9,9 százalék) több az előző év január-július időszakhoz képest. Az eltérés mögött egyértelműen a kiutalások 20 százalékos csökkenése áll. A befizetéseket vizsgálva megállapítható, hogy bázis évhez képest mindössze 1,2 százalékos (1 698 millió forint) növekedés mutatkozik, ezzel szemben viszont a kiutalások mind a hét hónapban kisebb összegűek voltak, mint 2023. azonos hónapjaiban. Ennek hátterében a vármegyében működő 4 nagy gépipari társaság áll, amelyek részére kisebb összegekben történtek kiutalások 2024-ben. Összességében a vármegyénkben mutató pozitív változás annak az eredménye, hogy az előző évhez viszonyítva a befizetések kismértékben növekedtek, míg a kiutalások csökkentek.

Az **importtermék utáni áfabevétel (467 millió forint)** 26,7 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakai értékétől, a **dohánytermék utáni áfa (3 millió forint)** pedig töredékére esett vissza. Az import áfa csökkenés mögött két nagyadózó korábbi, 2023. évi kiugró befizetése áll, amely miatt a bázis magas volt. A dohánygyártmány áfa csökkenése mögött ugyancsak egy nagy adózó áll, aki előző évben befizetett 112 millió forinttal szemben idén július végéig mindössze 3 millió befizetést teljesített.

Illeték címen 2024. júliusáig **2 200 millió forint bevétel folyt be**, 4,6 százalékkal kevesebb, mint a bázisidőszakban. A 2024. évi hevesi illeték bevételek 26,5 százalékát a gépjármű vagyonszerzéshez kapcsolódó illetékek, míg a nagyobb, 73,4 százalékát pedig az ingatlan-átruházáshoz kapcsolódó illetékek teszik ki. A gépjármű vagyonszerzéshez kapcsolódó befizetések 8 százalékos növekedést mutatnak, ezzel ellentétesen viszont a vagyonszerzési illeték 9 százalékos csökkenést az előző év azonos időszakához képest.

A gazdaság szereplőinek jövedelmező működését reprezentáló **társasági adóból** 5 466 millió forint nettó bevétele képződött a költségvetésnek, ami közel 10 százalékkal kevesebb a tavalyinál. Ez az egyenleg 7 132 millió Ft befizetés (- 2,3 százalék) és 1 666 millió Ft kiutalás (+ 35,9 százalék)

különbözeteként realizálódott. Mivel a nagyobb részarányt képviselő befizetések csekély mértékben ugyan de csökkentek, illetve a kiutalások pedig több mint harmadával növekedtek, ezek együttes eredményeként a nettó pénzforgalom kedvezőtlenül alakult.

A **kisadózó vállalkozások tételes adója** a 2024. első hét hónapjában **903 millió forintot** tett ki a bázis időszaki 963 millió forinttal szemben, ez 6 százalékos csökkenést jelent előző évhez képest. 2024. július végével a hevesi katás adózói kör 3100 fő volt a 2023. július végi 3013 fővel szemben.

A **kisvállalati adó (kiva)** esetében tárgyévben 2776 millió forint bevétel keletkezett a bázisévi 2422 millió forinttal szemben, ez 15 százalékos bővülést jelent. A bővülés a kiva alanyok 7 százalékos növekedésének tudható be (2023:1799 fő, 2024: 1930 fő).

A **jövedéki adók** nettó egyenlegét (2024: **-692 millió forint**, 2023: **-464 millió forint**) az üzemanyag energiatermék jövedéki adója mozgatta, amelynél az adózók magasabb összegű kiutalásokat kezdeményeztek. A jövedéki adónemek összesített egyenlegét pozitív irányba mozdította az egyéb termék jövedéki adó tárgyévi 27 millió forintos egyenlege a bázisévi 12 millió forinttal szemben.

Az **uniós vámbevételek** július végéig **395 millió forintot** tettek ki a tavalyi 776 millió forinttal szemben, ezzel felére esett vissza a vármegyei uniós vámbevétel. Az adónemhez kapcsolódó jelentős csökkenés teljes egészében egy nagyadózóhoz köthető, amely 2022. október óta teljesített magasabb uniós vám befizetéseket 2024. februárjáig.

ADÓÜGYI TEVÉKENYSÉG

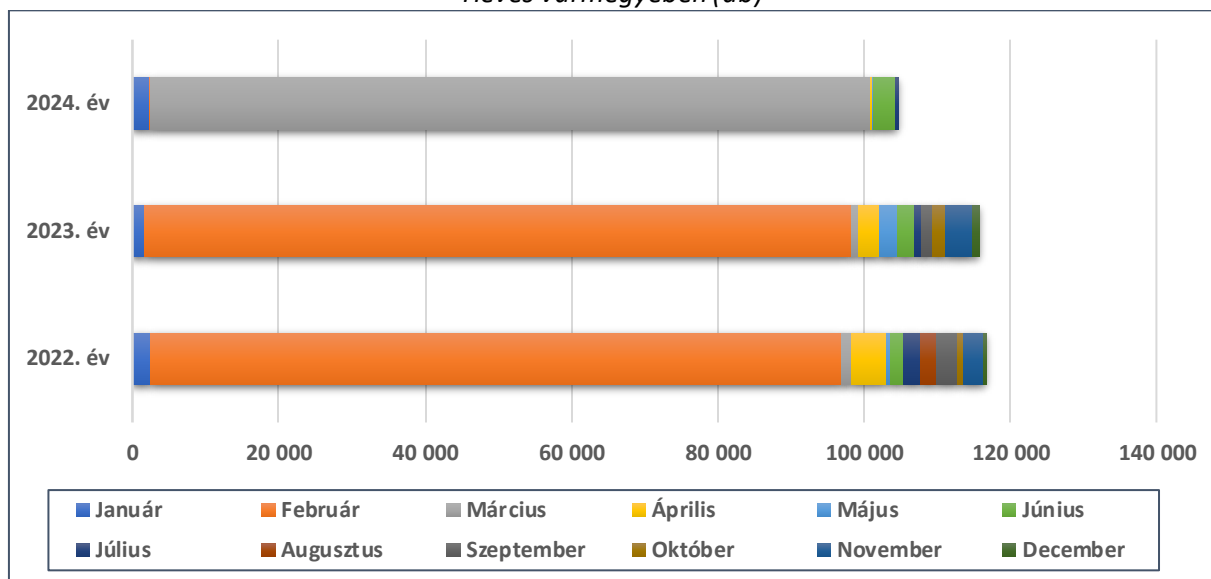
Adóügyi területünk elmúlt évekbeli beszámolóinak hangsúlyos elemeit képezték a bekövetkezett jogszabály-változások összefoglalói, a változásoknak az adózók adókötelezettségeire, illetve a NAV feladatellátására gyakorolt hatásainak bemutatása.

Az elmúlt évek gyakorlatát követve, ez évi beszámolónkban is a fő hangsúlyt olyan jogszabály-változások kapják, mint pl. az adózók széleskörét érintő, a gépjárműadó fizetés rendjében bekövetkező változás, de fontosnak tartjuk a korábban bekövetkező jogszabály-módosítások eredményeként kialakult újszerű feladataink, illetve az adóhatóság feladatellátásában megtörtént és folyamatban lévő informatikai fejlesztések eredményeinek ismertetését is.

A **gépjárműadó kezelése** már több éve az adóhatóság feladatát képezi. A koncentráltan, jelentős nagyságrendben meghozott éves előíró határozatok, majd a bekövetkezett változásokkal kapcsolatos hatósági ügyek kezelése folyamatos, időszakosan rendkívüli kihívás elé állítja az illeték szakterületünket, de jelentős nyomást gyakorol az ügyfélszolgálati, folyószámla-kezelési szakterületre is. A bevezetés tapasztalataira alapozva az adóhatóság jelentős informatikai fejlesztéseket hajtott végre az elmúlt évek során (pl. gépjármű applikáció), amelyek jelentős mértékben megkönnyítették az adókötelezettség teljesítését.

Kiemelendő ugyanakkor az a körülmény is, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezés – elsősorban a megfizetés tekintetében – minden évben változott, **2024. évtől pedig az adót évente egy alkalommal április 15-ig kell megfizetni, melyre most már automatikus részletfizetés igénylésére is lehetőség nyílt.**

*Gépjárműadó fizetési kötelezettséget előíró hatóságidöntések számának alakulása
Heves vármegyében (db)*



A gépjárműadó fizetésének új esedékessége az éves előíró határozatok kiküldésének eltolódását is eredményezte, ugyanis ez évben a korábbi években megszokott február hónap helyett március elején kezdődött meg a hatósági döntések kiküldése.

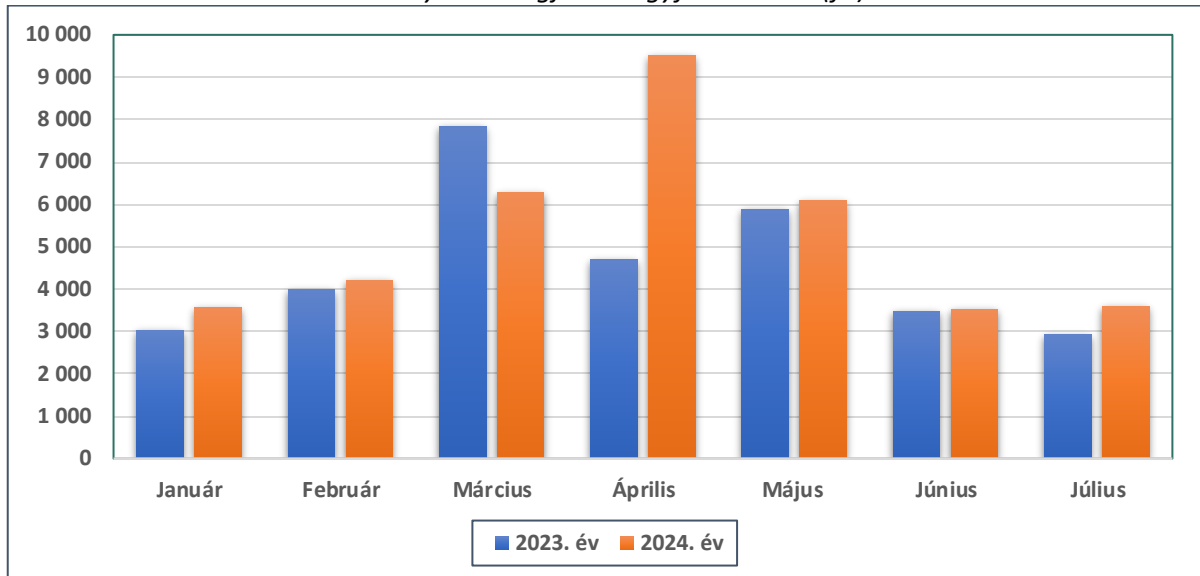
A gépjárműadót érintő jogszabály-változás sok adózót készítetett arra, hogy személyesen érdeklődjön az e kötelezettséget érintő változásokról. A sajtóban megjelent közlemények, tájékoztatók ellenére már március elejétől megindult a gépjárműadót érintő fokozott adózási érdeklődés, mely egészen április végéig tartott, és amely 5 206 esetben történt ebben az évben. A kérdések jelentős része a fizetési határidő változásához kapcsolódtak, de az igénybe vehető automatikus részletfizetés, mint ebben az adónemben megjelenő új lehetőség szintén kérdéseket generált.

Pozitív változásként értékeljük, hogy a gépjárműadó befizetéséhez az ügyfélszolgálatokon kiadott csekkek száma 2024-ben több mint 1 200 db-bal kevesebb volt, mint az előző évben, míg a gépjárműadót érintő bankkártyás fizetések száma stagnáló tendenciát mutat. Mindezen változások arra engednek következtetni, hogy az adózók egyre nagyobb számban veszik igénybe a különböző elektronikus szolgáltatásokat adófizetési kötelezettségük teljesítése során (pl. NAV-Mobil alkalmazás).

A **gépjárműadó-fizetés** rendjében bekövetkezett időpontváltozás miatt e kötelezettség az **szja tervezetek publikálásával**, illetve ahhoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevételével még inkább **egybeesett**, amelynek következtében 2024. első hét hónapjában mintegy 15 százalékkal több ügyfél fordult meg valamelyik ügyfélszolgálaton, mint előző év hasonló időszakában.

Az ügyfélforgalmi statisztika szerint az év első hét hónapján belül március hónapban csökkenés, a többi hónapban növekedés, míg április hónapban kiugró ügyfélszám volt tapasztalható, amely tendenciára számítottunk, az ügyintéző munkatársak számának növelésével törekedtünk az ügyfelek várakozási idejének minimalizálására.

NAV Heves vármegyei ügyfélszolgálatán, kirendeltségein, valamint KAB-NAV ablakban személyesen megjelenő ügyfelek száma (fő)

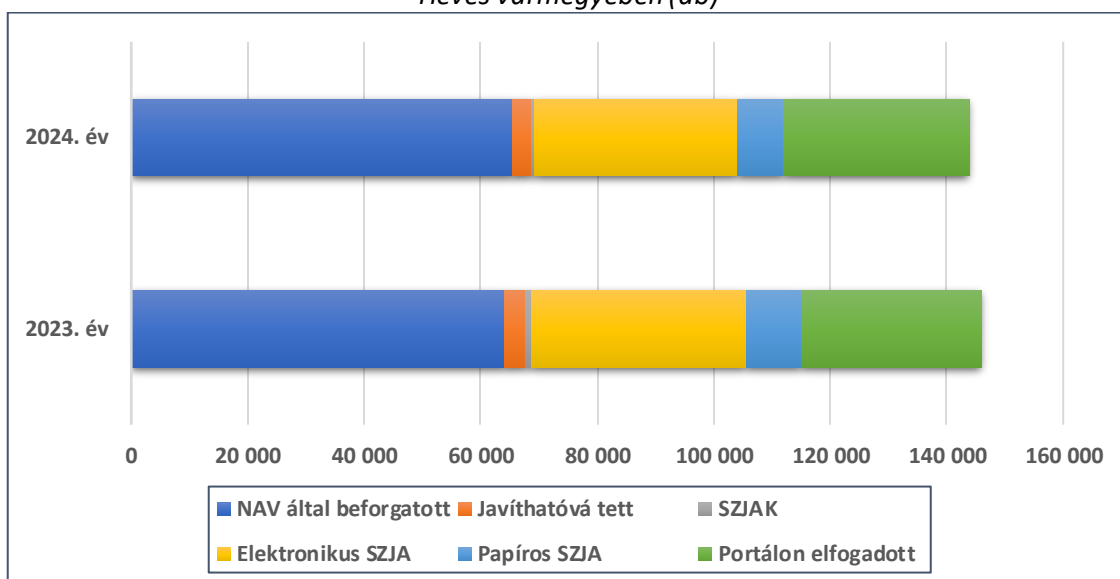


A személyijövedelemadó bevallási tervezetek megtekintése és véglegesítése hasonló nagyságrendet jelentett, mint az előző évben. A 2023. adóévre érvényesíthető új kedvezmények, mint a 30 év alatti anyák kedvezménye és a tartósan beteg, súlyos fogyatékos személynek minősülő kedvezményezett eltartott után érvényesíthető emelt összegű kedvezmény azonban számos bizonytalanságot és kérdést eredményezett.

Gyakoriak voltak azok az esetek is, amikor a magánszemélyek szakmai támogatást kértek ügyintézőinktől az elektronikus felületek kezeléséhez, melynek során saját mobil eszközükön, vagy az ügyfélszolgálatokon az ügyfelek számára biztosított számítógépeken segítettünk a bevallások véglegesítésében, de gyakoriak voltak azok az esetek is, amikor az ügyfelek konkrét ügyintézői közreműködést igényeltek (pl. a bevallási tervezetek véglegesítése).

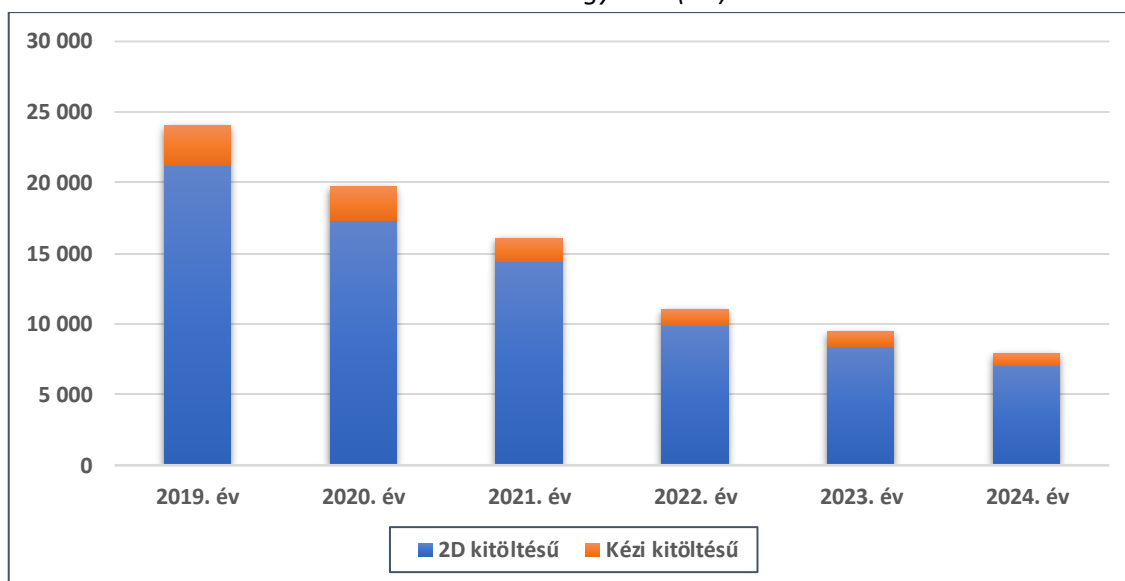
A személyijövedelemadó ez évi elszámolásában jelentős nagyságrendi változás nem következett be, ugyanakkor megállapítható, hogy 2024. évben további 4%-kal csökkent azon magánszemélyek száma, akik valamilyen intézkedést tettek személyijövedelemadó bevallási kötelezettségük teljesítése érdekében (önálló bevallást nyújtottak be, a portálon elfogadták a tervezetet). Ezzel egyidejűleg nőtt a NAV által beforgatott tervezetek száma.

Beérkezett személyijövedelemadó bevallások számának alakulása
Heves vármegyében (db)



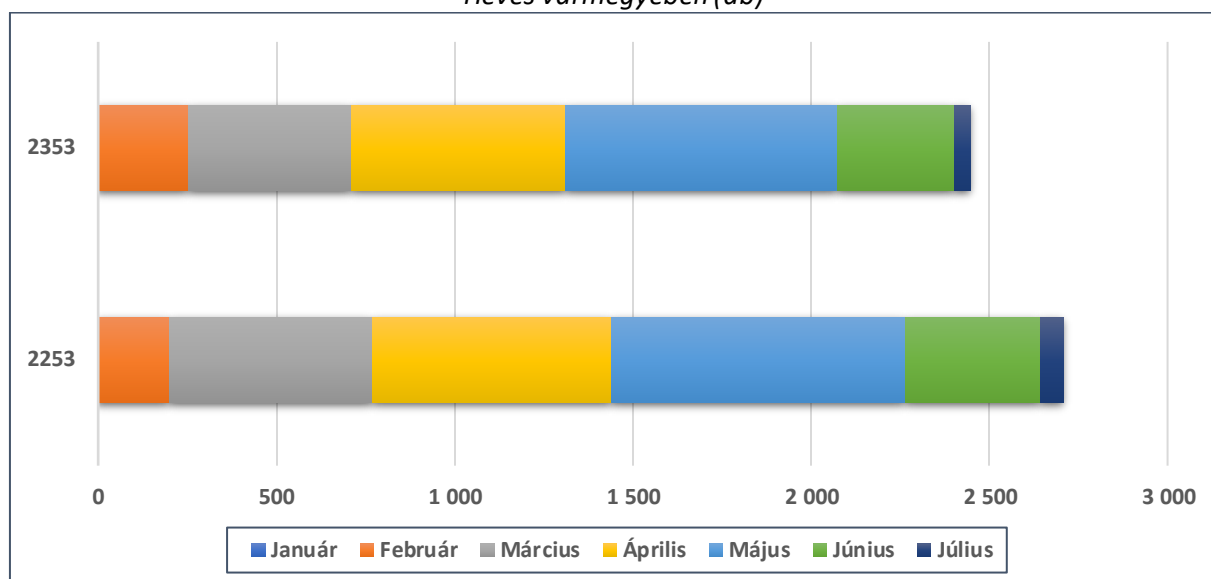
A papíros formában benyújtott bizonylatok száma az előző évhez képest tovább csökkent (17%), amely kedvező tendencia az elmúlt 5 év viszonylatában látványosan kedvező képet mutat.

Papíros formátumban benyújtott szja bevallások számának alakulása
Heves vármegyében (db)



A benyújtott és **köztartozás-kezelésen átesett adó-visszaigénylések** meghatározó hányadát 2024. év januártól júliusig terjedő időszakában is a személyijövedelemadó bevallások indukálták, melyek száma a 3 917 db kiutalási tételből összesen 2 447 db volt. Az előző évhez viszonyítva az összes köztartozáskezelések száma csökkent (2023. évben július végéig összesen 4 296 db, addig 2024. év azonos időszakában 3 917 db, ami közel 9%-os csökkenést tesz ki), ezen belül a személyijövedelemadó visszatérítések száma is a 2023. évi 2 708 db-ból 2024. év azonos időszakában 2 447 db-ra esett vissza.

Köztartozás-felülvizsgálattal érintett szja bevallások számának alakulása
Heves vármegyében (db)



Össességében az adószámla vezetéséhez kapcsolódó visszatartási jogával élve az adóhatóság a 2024. július végéig befejezett 3 917 db felülvizsgálatot követően 3 035 ügyben több mint, 448,5 millió Ft adó- és egyéb köztartozás erejéig gyakorolta visszatartási jogát a kiutalni kért összegre vonatkozóan. A visszatartott összeg több, mint 9 %-a NAV-on kívüli tartozás beszedését szolgálta.

Az előző év azonos időszakához viszonyítva 2023. évben 4 296 db felülvizsgálatból 3 209 db, addig 2024. évben 3 917 db felülvizsgálatból 3 035 db esetben volt szükséges a köztartozás visszatartást gyakorolni, így a 2023. évi 75 %-ról 77 %-ra nőtt a visszatartással érintett felülvizsgálatok aránya.

A visszatartott összegek nagyságát vizsgálva megállapítható, hogy amíg 2023. év azonos időszakában 409 millió Ft köztartozás visszatartásáról tudtunk beszámolni, addig 2024. év januártól júliusig terjedő időszakában – a felülvizsgálatok számának 9 %-os csökkenése ellenére a visszatartott összeg 448,5 millió Ft-ra emelkedett, ami az előző évhez képest közel 10 %-os növekedést jelent.

Az adminisztrációs terhek csökkentése szempontjából az **e-ÁFA bevezetése** 2024. évben egy újabb, jelentős előrelépést jelent mind a NAV, mind az adózók számára. A rendszer gördülékeny működéséhez elengedhetetlen adattisztítást (az online számlaadat-szolgáltatás és az áfabevallások M lapján, a tételes számlaadat-szolgáltatás között eltérést) az adózók bevonásával, közreműködésével valósítjuk meg. Az adózók bevonása kiemelten fontos, hiszen a már kiküszöbölt téves adózási gyakorlatok a későbbiekben nem jelentkeznek problémaként.

A **'08 járulékbevallások, illetve a foglalkoztatotti 'T1041 bejelentések közötti eltérések** rendezése érdekében az adózók havi bontásban kapnak értesítést a NAV-tól. Az értesítések hatására az adattisztítás – a nyitott jogviszonyok rendezése, az adózók által a bevallások javítása – folyamatos feladattá vált.

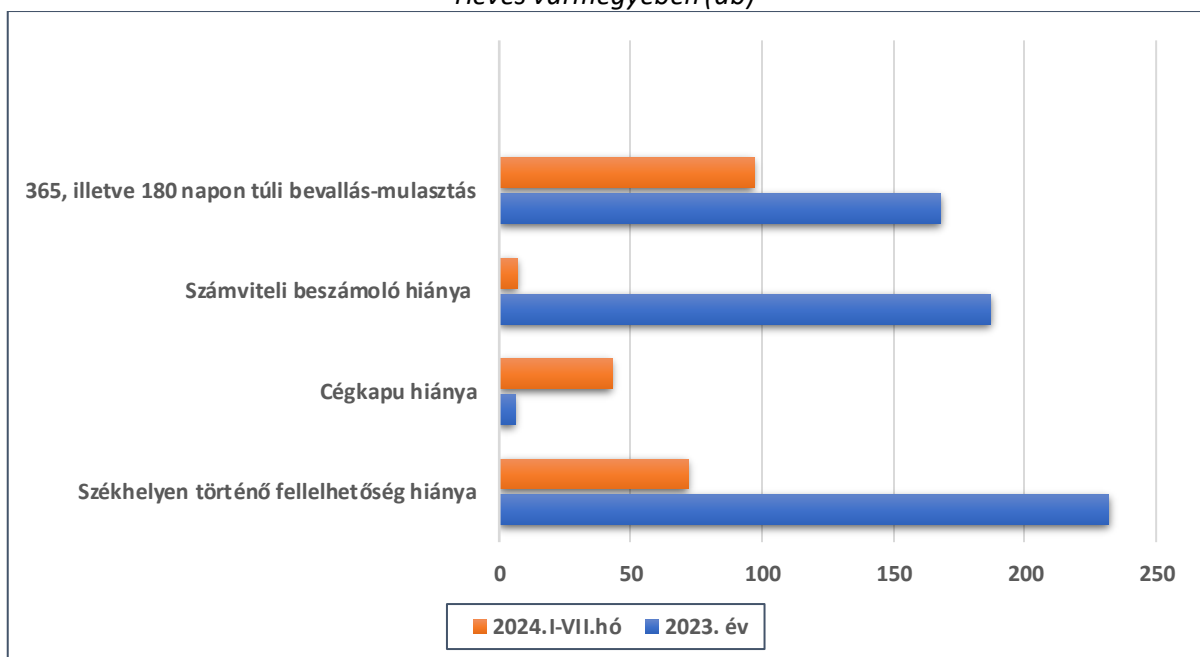
Ez év első felében – a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel – az elmúlt években megszokott ütemezés szerint végeztük a bevallási kötelezettségekre vonatkozó teljességvizsgálatokat követő intézkedéseket, összesen 12 470 db tájékoztató és felhívó levelet küldtünk ki ehhez kapcsolódóan.

A NAV-on belüli informatikai fejlesztések keretében, bevallás benyújtásának elmulasztására vonatkozó tájékoztató levelek kiküldési folyamata 2024-ben automatizálásra került, így 7 116 db tájékoztató levél automatikusan, ügyintézői közreműködés nélkül készült.

A bevallási kötelezettség teljesítésének minél nagyobb arányú kikényszerítése költségvetési érdek, az adóhatóság számára kiemelt feladat, mely elérésének érdekében következetesen él a jogszabályban biztosított eszközeivel, így a bevallás elmulasztása miatti mulasztási bírság kiszabásával is.

A szankcionálás mellett kiemelt figyelmet fordít szakterületünk az adóalanynyilvántartási adatok tisztítási tevékenységre is, élünk a jogszabály által biztosított eszközökkel, amely hatósági döntéseinket megalapozó adatainkat részben nyilvántartásainkból nyerjük, részben pedig – kockázatkezelést követően, az operatív szakterület közreműködésével (is) – helyszíni eljárásokat követően folytatjuk le.

Adószám-törlő határozatok számának és összetételének alakulása
Heves vármegyében (db)



A jövedéki szakterület engedélyezési eljárásait érintő jelentős törvényváltozásokra 2024. évben nem került sor. Az engedélyesek, nyilvántartásba vett gazdálkodók számának alakulásával kapcsolatban elmondható, hogy **2024. évben az előző, 2023. évhez viszonyítva jelentős változás nem történt**, 327 db engedélyest, nyilvántartásba vett gazdálkodót tart nyilván az igazgatóság, ez a szám 2023. évben 339 db volt.

Az **engedélyek megszüntetésében** 2024. év során jelentősebb darabszám emelkedés figyelhető meg, 18 db engedély került 2024.06.30-ig megszüntetésre, míg 2023. évben ez a szám az év hasonló időszakában 4 darab volt (2023. december 31-ig pedig összesen 19 darab).

A 2023. július 1. napjával életbe lépő új hulladékgazdálkodási rendszer, ugyanakkor a **fémkereskedelmi szabályok tekintetében jelentős változásokat eredményezett**. Ehhez kapcsolódóan módosításra került a fémkereskedelemtől szóló 2013. évi CXL. törvény, illetve a fémkereskedelmi tevékenységről szóló 443/2013. (XI.27.) Korm. rendelet. Engedélyezés tekintetében – amennyiben a fémkereskedő koncesszori fémkereskedelmi tevékenységet is végezni kíván – ez irányú kérelmet kell az adóhatóság részére benyújtani. Igazgatóságunkhoz **2 db** ilyen irányú kérelem érkezett 2023. évben, ebből 1 db engedély kiadása megtörtént, a másik kérelem – törvényi feltételek meglétének hiánya

miatt – elutasításra került. A NAV Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatóság illetékességi területén összesen 6 koncesszori fémkereskedelmi engedélyes folytat tevékenységet.

Beérkezett jövedéki adóbevallások számának alakulása Heves vármegyében (db)

Bevallás típusa	Bevallást benyújtó adózó (fő)	Beérkezett bevallás (db)
Mezőgazdasági gázolaj visszaigénylés	973	1280
Kereskedelmi gázolaj visszaigénylés	56	226
Dohány/nem dohány bevallás	18	143
Összesen	1047	1649

A visszautalt összeg 785 millió Ft volt, ami az előző év hasonló időszakához képest 30%-os emelkedést mutat. **A kiutalt összeg növekedésének oka**, hogy 2022.12.07-től megszűnt gázolaj fixált hatósági ára, ezzel együtt az alacsonyabb adómérték alkalmazása, illetve 2024. évben tovább nőtt a literenként visszaigényelhető jövedéki adó összege.

Az Igazgatóságunk által végzett **jövedéki, illetve fémkereskedelmi ellenőrzéseket és hatósági feladatokat** bemutató számadatok a jövedéki adónem tekintetében minden esetben növekedést, előrelépést mutatnak, míg a fémkereskedelmi tevékenység ellenőrzése esetében – a bekövetkezett jogszabály-változáshoz igazodóan egyfajta adóhatósági toleranciával élünk.

Jövedéki ellenőrzések számának és összetételének alakulása Heves vármegyében (db/Ft)

JÖVEDÉK	2023. év	2024. I-VII. hónap
NAV BEVIG által feltárt jogsértés (db)	60	89
Igazgatóság által feltárt jogsértés (db)	27	35
Jövedéki ellenőrzés (hivatali helyiségben) (db)	47	58
Jövedéki ügyben döntés (db)	64	115
Jövedéki bírság összege (Ft)	9.937.000	29.462.000
Jövedéki adó összege (Ft)	262.000	188.000
Véglegessé vált határozat (db)	46	107

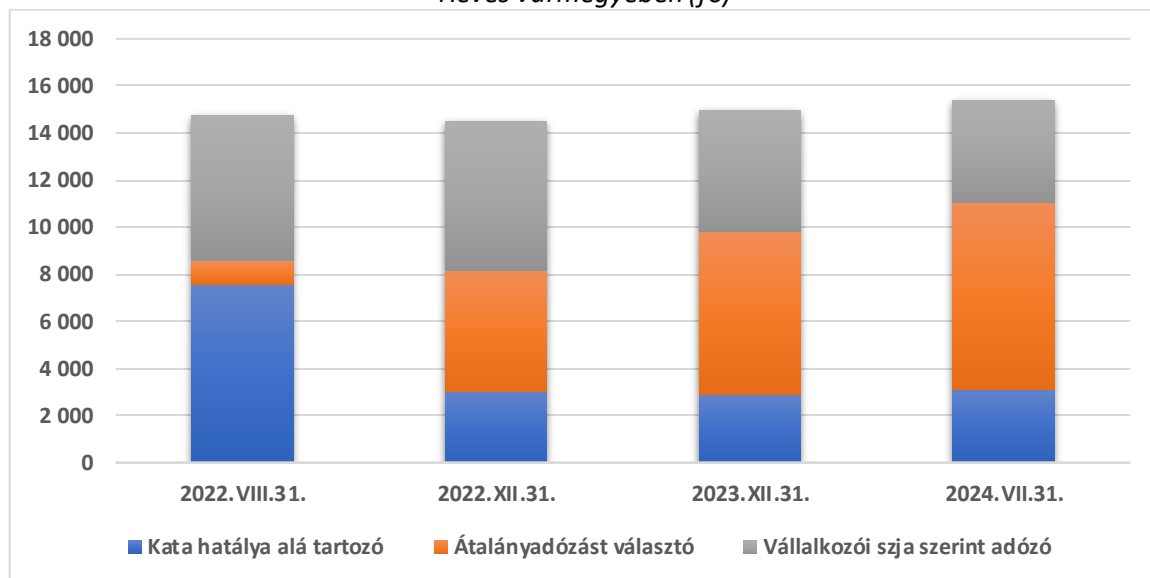
Fémkereskedelmi ellenőrzések számának és összetételének alakulása Heves vármegyében (db/Ft)

FÉM	2023. év	2024. I-VII. hónap
NAV BEVIG által feltárt jogsértés (db)	13	10
Másik igazgatóság által feltárt jogsértés (db)	1	-
Igazgatóság által feltárt jogsértés (db)	1	4
Fémkereskedelmi hatósági döntés (db)	18	11
Fémkereskedelmi bírság összege (Ft)	4.545.266	4.456.390
Véglegessé vált határozat (db)	14	7

Az elmúlt évi beszámolónkban részletes tájékoztatást adtunk a **kisadózó vállalkozások tételes adóját érintő, 2022. szeptember 1-jétől bekövetkező jogszabályváltozásról**, amely gyakorlatilag új alapokra helyezte a kisadózó vállalkozók adózását. A viszonylag rövid időn belül megalkotott új jogszabály okozta kezdeti jogbizonytalanság 2024. évre jelentős mértékben csökkent, az adóhatóság e tárgykörben bekövetkezett új feladatai beépültek alapfeladataink sorába. Havi rendszerességgel legyűjtjük azon kisadózókat, akik a rendelkezésünkre álló adatok szerint kifizetőtől szereztek termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékeként bevételt, vagy már nem minősülnek főfoglalkozású kisadózónak. A kifizetői bevétellel érintett kisadózók vonatkozásában az ellenőrzési szakterülettel együttműködve végezzük a felülvizsgálathoz kötődő feladatainkat. Ezen kizáró körülmények kapcsán az a tapasztalatunk, hogy többnyire csak adminisztrációs hibát vétenek az adózók, amelyet utóbb korrigálnak, a mulasztásukat pótolják.

Vármegyénkben vállalkozói tevékenységet végző egyéni vállalkozók nagyságrendjét és összetételét vizsgálva megállapítható, hogy az egyéni vállalkozók száma az elmúlt évek viszonylatában minimális növekedést mutat. Adózási módjának összetételét vizsgálva ugyanakkor megállapítható, hogy az új jogszabály hatálybalépését követően a Kata adózási módot választó egyéni vállalkozók aránya jelentős mértékben lecsökkent, amely arányban elmozdulás az eltelt időszakban nem volt tapasztalható, ugyanakkor az átalányadó választását választó adózók aránya – a 2022. évben történt drasztikus növekedést követően is – folyamatosan növekszik, amely a vállalkozói szja szerint adózók számának csökkenésével magyarázható.

*Egyéni vállalkozások számának és adózási mód választásának alakulása
Heves vármegyében (fő)*



Az adó megfizetésének, illetve a költségvetési támogatások kiutalásának alapja a korrekt adószámlavezetés, mely az adószámlák folyamatos karbantartásán túl, az éves kivonatok elkészítését, illetve az észrevételek kezelését is magában foglalja. Az adózók értesítésére akkor kerül sor, ha az adószámla 5 000 Ft-ot meghaladó tartozást, továbbá 1 000 Ft-ot meghaladó túlfizetés mutat, illetve az adott évre 5 000 Ft-ot elérő késedelmi pótlék kerül felszámításra. Heves vármegyében 2023. évre vonatkozóan 7 300 gazdálkodó és 42 618 fő magánszemély/egyéni vállalkozó részére küldünk elektronikus vagy postai úton értesítést. A természetes személyek részére 2023. évre vonatkozóan a kiküldés 2024. június-október folyamán történik meg, míg a gazdálkodók részére a tájékoztatók 2024. április hónapban kerültek megküldésre. Az adószámlák adatainak korrekt adattartalmát, illetve az előkészítés eredményességét mutatja, hogy a kiküldött kivonatokra, minimális, összesen 217 db észrevétel érkezett a megelőző évben.

2024. májusában indult az adózók által ATVUT17-es bizonylaton beadott **átvezetési kérelmek automatikus feldolgozása**, melynek köszönhetően az adózói adószámlákon naprakészen követhetik az adózók a kötelezettségeiket, hiszen az átvezetések a feldolgozást követően már néhány napon belül könyvelődnek, a korábbi 30 nappal ellentétben.

Hagyományos feladataink közül a vagyonszerzési ügyek esetében megállapítható, hogy számuk megegyezik a megelőző időszak darabszámával (visszterhes 103 %, ajándék 103 %, öröklés 95 %), melynek következtében közel azonos szinten van a kiadott fizetési meghagyások száma, illetve az előírt fizetési kötelezettség is.

Visszterhes ügyeink döntő hányadát továbbra is a lakóingatlanok megszerzése generálja, melyen belül a családtámogatásokra vonatkozó kormányzati intézkedések hatása érezhető vármegyénkben is, hiszen a vagyonszerzéseik során adózóink számos alkalommal igényelnek a jogügylethez vissza nem térítendő állami támogatást, támogatott hitelt (CSOK, CSOK+), mellyel vásárolt lakóingatlanok megszerzése illetékmentes.

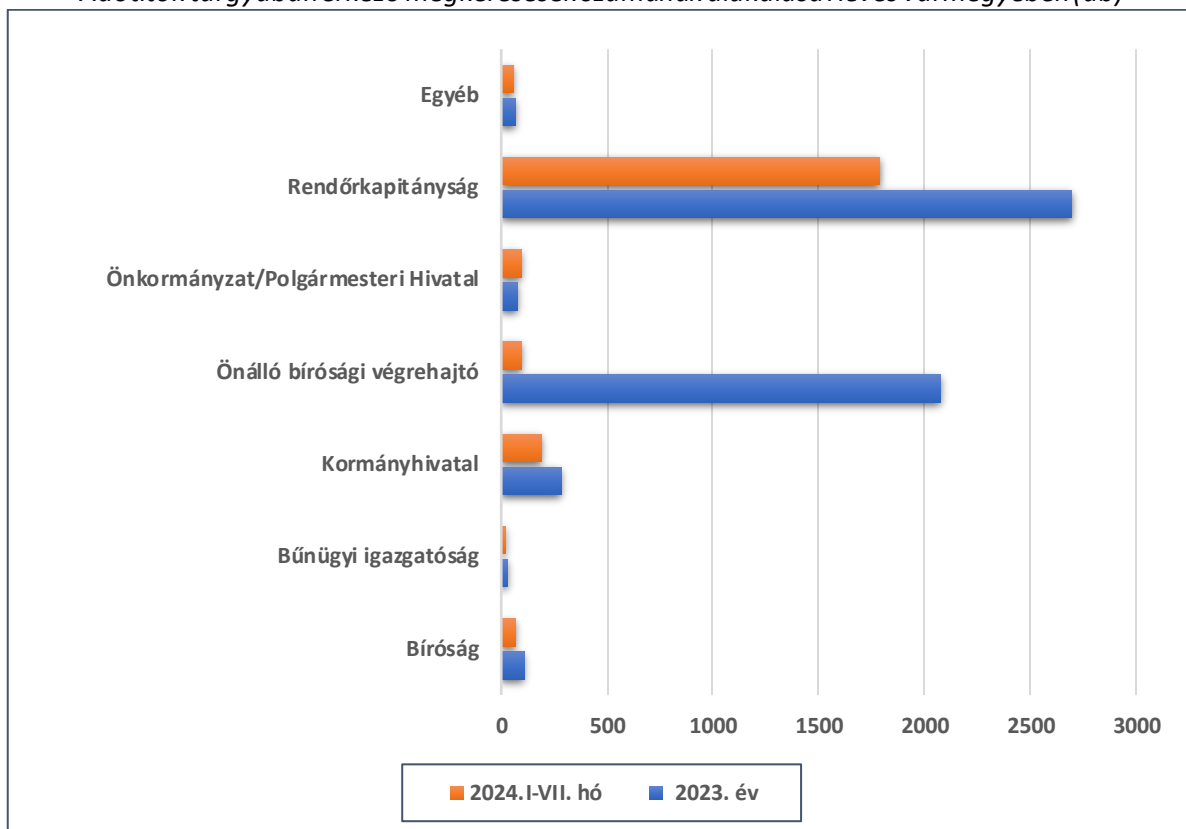
2024. évben eddig már közel 600 adózót mentesítettünk az illeték megfizetése alól fenti jogcímek alapján a vásárolt ingatlan megszerzése után (2023. év hasonló időszakában ez az adat 300 volt).

A társszervi megkeresések esetében az előző időszakokhoz képest folyamatos növekedés tapasztalható, 2023. év ugyanezen időszakához viszonyítva 14 %-os az emelkedés. Az adatszolgáltatás típusait tekintve az álláskeresési ellátás megállapításához, valamint a nyugdíjigény elbírálásához kapcsolódó jogosítási megkeresések számában mutatkozik jelentősebb növekedés (46, illetve 24%).

Adatszolgáltatás típusa	2022.01.01- 2022.07.31.	2023.01.01- 2023.07.31.	2024.01.01- 2024.07.31.
Jogosítás	793	890	1104
Nyugdíjmegállapítás/adategyeztetés	760	1077	1250
Rehabilitációs ellátás	912	1187	1147
Egészségbiztosító megkeresése	24	5	8
Álláskeresési ellátás	249	305	446
Összesen (db)	2738	3464	3955

Adótitok tárgyában érkező megkereséseink időarányos alakulása az előző évi megkeresések számának növekedésére enged következtetni, kivételt képez ez alól az önálló bírósági végrehajtótól érkező adatigénylések nagyságrendje, itt ugyanis jelentős visszaesés tapasztalható.

Adótitok tárgyában érkező megkeresések számának alakulása Heves vármegyében (db)



Össességében megállapítható, hogy az adóügyi szakterület 2024. év I-VII. hónapjában megfelelt a vele szemben támasztott követelményeknek. A gépjárműadó-fizetési kötelezettség időpontjának módosulásához – a rendelkezésre álló erőforrásokra figyelemmel – rugalmasan alkalmazkodott, a jogszerű hatósági feladatellátás mellett az adóhatóság szolgáltató jellegének erősítését tartotta szem előtt valamennyi feladatának ellátása során.

KOCKÁZATKEZELÉSI ÉS ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG

A NAV az adózók **ellenőrzésre történő kiválasztását** – a jogszabályban meghatározott kötelező ellenőrzés esetein, valamint a véletlenszerű kiválasztáson kívül – továbbra is **célzottan, kockázatelemzésen alapulva végzi**. A kockázatelemzés eredménye alapján **az adóhatóság célirányosan és differenciáltan határozza meg intézkedéseit**, a feltárt kockázat mértéke dönti el, hogy az adózónál **támogató eljárás, vagy ellenőrzés** – ezen belül is jogkövetési vizsgálat vagy adóellenőrzés – **lefolytatására kerül sor**.

A NAV kommunikációjában évek óta hangsúlyos szerepet kap **az adóhivatal szolgáltató jellegének bemutatása**, mely az ellenőrzési tevékenység során abban nyilvánult meg, hogy az adózók folyamatosan támogatást kaptak annak céljából, hogy ezáltal a hivatal **elősegítse, előmozdítsa az önkéntes jogkövetésüket**. 2023. évben az ellenőrzési eljárások több mint ötöde támogató jellegű ellenőrzés volt, azaz az adóhatósági jelenlét és figyelemfelhívás hatására az ellenőrzésekkel közvetlenül vagy közvetve érintett adózók **önellenőrző (vagy alap) bevallásaikat szankció kiszabása nélkül** benyújthatták. Szintén az adózók

adókötelezettségének elősegítése érdekében alkotta meg a jogalkotó a **támogató eljárás** jogintézményét, melyben az adózók részéről a részvétel önkéntes, nem minősül a jogszabályi rendszerben ellenőrzésnek. A támogató eljárás azokban az esetekben minősül eredményesnek, ha az adózók önként rendezték a hibát, hiányosságot vagy az eljárás során arra derült fény, hogy az eltérés valójában nem állt fenn. Országos szinten a támogató eljárások közel 70 százalékban eredményesek voltak a tavalyi évben. A NAV adóellenőrei és kockázatelemzői – célirányosan felhasználva a rendelkezésre álló adatvagyonot – az adóvisszaigénylést tartalmazó bevallások felülvizsgálata, valamint meghatározott feltételek esetén a mikro-, kis- és középvállalkozások által visszaigényelt általános forgalmi adó rövidített kiutalási határidejének biztosítása érdekében **desk audit elemzéseket** végeznek, hogy a kötelezettségek önadózással történő megállapítása a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történik-e.

Az elmúlt években keletkezett ellenőrzési tapasztalatok és a kockázatelemzési eredmények azt mutatják, hogy széles körben **elterjedt az a sokszor tendenciózus adózói magatartás, miszerint egyes adóalanyok az adókötelezettségüket csak akkor teljesítik, vagy teljesítik szabályosan, miután az adóhatóság észlelve az eltérést, a hiányt, megszólította őket.** Az elmúlt években már alkalmazott differenciált fellépéshez képest 2024-ben az adózói magatartást még inkább előtérbe helyező, a különbségre figyelemmel lévő hozzáállást valósít meg az adóhatóság az ellenőrzési munka során. A NAV rendelkezésére álló adatokat elemezve **az adózó magatartásához választja meg az alkalmazott eljárást/fellépést**, ellenőrzési típust, és a már ismert kockázatokat szegmentálva. Azon adózóknál, akik megalakulásukhoz képest rövid időn belül elmulasztják az adókötelezettségek szabályszerű és önkéntes teljesítését, akik csalárd tevékenységekhez, fertőzött ágazatokba integrálódnak, a mihamarabbi gyors reagálás indokolt, kiszűrve, megelőzve a költségvetési bevételek kiesését. Ebben az adózói körben indokolt az azonnali szigorú, határozott hatósági fellépés. Az együttműködő, jogkövető adózókat, akiknek a szándéka eleve a szabályok betartására, az adókötelezettségek teljesítésére irányul, természetesen továbbra is támogatja a hatóság az egyedi, kisebb hibák elkövetésének kiküszöbölése érdekében. A fentieken túl **2024-ben nagy hangsúlyt kap az adattisztítás**, azaz az adózói adatszolgáltatásokban jelentkező eltérések javítására történő felszólítás.

A NAV Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága **kockázatkezelési szakterülete 2024. 1-7. havi tevékenysége** elsősorban az éves ellenőrzési terv szempontjai alapján központilag kiválasztott adózók, az alapvető kockázatokkal érintett adóalanyi kör, az új vállalkozások és az átalakulással, illetve személyi változással érintett adózók kockázatelemzésére, a visszaigénylést tartalmazó bevallások ellenőrzésre történő kiválasztására és kockázatelemzésére, valamint a közérdekű bejelentések és társhatósági megkeresések egyedi kockázatelemzésére irányult.

A NAV **adószakmai ellenőrzési tevékenységének fő irányai 2024. évben** a következők:

Nemzetgazdasági súlyuknál, az általuk megvalósított nagyvolumenű beruházások miatt központi jelentőségű a **kiemelt adózók, és a legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózók** fokozott ellenőrzésre történő kiválasztása. Az ellenőrzési tapasztalatok szerint az adókülönbözetet okozó eltérések az adókedvezmények (fejlesztési-, energiahatékonysági beruházási-, felújítási, szociális hozzájárulási adó), a bérkiegészítésként funkcionáló szabálytalan adómentes kifizetések elszámolása, a rehabilitációs hozzájárulás téves megállapítása, a társasági adóalapot érintő megállapítások és a transzferárok ellenőrzése

során születtek. Az adókülönbségeket eredményező megállapítások általában emberi tévedésen, informatikai hibán, téves jogszabályértelmezésen alapulnak, azonban ezek – számosságukra tekintettel – esetenként számszakilag jelentős összegű megállapításokhoz is vezethetnek.

Nemzetgazdasági súlyuknál fogva a kiemelt adózók ellenőrzése mellett az előző évekhez hasonlóan a **legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező** adózók rendszeres ellenőrzés alá vonása is központi jelentőségű. 2024. évre vonatkozóan az adókedvezmények és a transzferárok ellenőrzése továbbra is ellenőrzési szempont. A kiemelt adózók meghatározó hányada rendelkezik kapcsolt vállalkozással, ezért a kapcsolt vállalkozások között alkalmazott árak vizsgálata kiemelt prioritású feladat.

Az ellenőrzési tapasztalatok és kockázatelemzési adatok alapján az alábbi nevesített témákra kiemelt figyelmet kell fordítani:

- *(használt) gépjármű- és gépjármű alkatrész kereskedelmi, valamint gépjárműjavítási tevékenységet végzők, valamint gumiabroncsokat, felniket értékesítők*
- *személy- és vagyoni védelmi tevékenységet folytató vállalkozások, épületüzemeltetéssel, takarítással foglalkozó vállalkozások, munkaerőkölcsönzők*
- *számítástechnikai és telekommunikációs termékek kereskedelmével foglalkozók*
- *webhelyeken, portálokon értékesítők*
- *textil kis- és nagykereskedelem*
- *zöldség-gyümölcs nagykereskedelemben érintett vállalkozások*
- *élelmiszeriparral, mezőgazdasággal összefüggő árukat, terményeket forgalmazó, beszerző adózók (cukor, étolaj, sajt, kávé, csokoládé, liszt, ásványvíz, üdítőital, mák, dióbél, rizs, szója, műtrágya, burgonya), valamint élelmiszeripari termékek előállítását végzők*
- *építőipari-, valamint építőanyag-kereskedelmi tevékenységet folytatók*
- *rendezvényszervezés, reklám-, marketing-, médiaszolgáltatási- és filmgyártási tevékenységet folytatók*
- *turizmus, vendéglátás, szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytatók*
- *távol-keleti termékeket árusítók*
- *ellenőrzött tőkepiaci ügyletekből, és kriptovalutából jövedelmet szerzők*
- *internetes tartalomszolgáltatók*
- *szépségiparban működő (fodrász, kozmetikus, műkörmös, pedikűrös, stílus tanácsadó), valamint a testedzési szolgáltatást, beleértve a személyi edzői és masszőr tevékenységet folytató adózók*

A NAV a rendelkezésére álló adatok folyamatos monitorozása során azonosítja azokat az alapvető eltéréseket, melyek a célzott intézkedések eredményeként – az adózók közreműködésével – rendezhetők, illetve korai időpontban kiszűrhetők a nem szabályszerű működést tanúsító gazdálkodók. Ilyen eltérések például a következők lehetnek:

- *az újonnan alakult, valamint a személyi változással érintett vállalkozások folyamatos kockázatelemzése és ellenőrzése, kiemelt tekintettel azokra, akik az Online Számla rendszerben nagy tételszámú és/vagy nagy összegű számlákat szerepeltetnek,*
- *az áfabevallás adatai és a rendelkezésre álló online kontrolladatok közötti eltérést mutató, továbbá a megalakulást követő egy éven belül kiugró forgalomnövekedést mutató vállalkozások folyamatos kockázatelemzése és ellenőrzésre kijelölése,*

- az áfabevallást be nem nyújtó, vagy nullás adókötelezettséget valló, összesítő jelentést ki nem töltő, de kontrolladatok alapján tevékenységet folytató, áfakontroll-eltéréssel rendelkező, illetve az „alvó státuszt” követően ismételten tevékenységet végző társaságok ellenőrzése,
- székhelyszolgáltató társaságoknál székhellyel rendelkező, bejelentett telephellyel és alkalmazottakkal nem rendelkező adóalanyok, az azonos székhelyre bejelentkezett adózók kockázatelemzése és ellenőrzése,
- a kockázatos adózói múlttal rendelkező, törölt adószámú, elérhetetlen vállalkozások tulajdonosainak további vállalkozásainak ellenőrzése,
- a nagy forgalmat alkalmazottak nélkül bonyolítók ellenőrzése, megugró forgalom mellett adóminimalizálók,
- a dolgozói létszám nem fedi le a telephelyek számát (pl. az élelmiszer jellegű vegyes kereskedelmi üzlet, az italszolgáltatás, a cukrászda, az éttermi vendéglátás),
- több éve tagi kölcsönből működő társaságok.

Az elmúlt években a jogalkotó támogatásával a NAV dinamikus ütemben bővítette a kockázatelemzés és ellenőrzés során hasznosítható adatok körét: kiterjedt adattárházat épített és folyamatosan bővíti. Az elmúlt időszakban sorozatosan jelentek/jelennek meg olyan jogszabályok, amelyek egyes gazdasági szereplők, ágazatok hatóságokhoz történő online „bekötéséről” rendelkeznek különféle adatszolgáltatások formájában. A kontroll adatszolgáltatások segítik az adózók valós gazdasági tevékenységének megismerését, gazdasági kapcsolatrendszerük átláthatóságát.

Az **online pénztárgépek** rendszerbe állításával a NAV folyamatosan monitorozza az online pénztárgépekből érkező adatok és az áfabevallások közötti eltéréseket, ez az adatkör leginkább a számla- és nyugtakibocsátás, valamint a foglalkoztatotti bejelentések helyszíni ellenőrzésére történő célzott kiválasztást segíti.

Az online pénztárgépek bevezetéséhez hasonló céllal kapott a NAV hozzáférést a **Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ** (NTAK) **adatai**hoz. A NAV naponta kap adatot a szálláshely-szolgáltatók, a vendéglátó üzlet és turisztikai attrakció üzemeltetők (közfürdő, természetes fürdőhely, muzeális intézmény, vár, kastély, turisztikai közlekedési infrastruktúrához tartozó közlekedési eszköz, kalandpark, vidámpark, védett természeti terület bemutatóhelye, zenés, táncos rendezvény) által beküldött törzsadatokról, forgalmi és egyéb statisztikai információkról. A közel valós idejű adatok lehetőséget teremtenek a bevallásokban szereplő adatokkal történő keresztellenőrzésre, és az NTAK regisztrációs adatok ismerete biztosítja, hogy a szálláshely-hirdetőket is nagy megbízhatósággal azonosítsa a NAV, mivel a szálláshely-hirdetéseken az NTAK regisztrációs számot kötelező feltüntetni.

Az **Elektronikus Közútiáruforgalom-ellenőrző Rendszer** (EKÁER) adó- és vámhatósági szempontból lehetőséget biztosít arra, hogy az áruk útját a NAV indokolt esetben nyomon követhesse, a közösségi kereskedelem kapcsán kockázatot jelentő első belföldi és a Közösség más tagállamába történő értékesítéseket látó körbe hozhassa, illetve a jelentős kockázatot hordozó bejelentések, járművek, adózók tevékenységét figyelemmel kísérhesse és a szükséges intézkedéseket a jogkövetéssel arányosan és szakterületi együttműködésben megtegye. A megtett úttal arányos útdíjfizetési kötelezettség rendszerével összekapcsolva, az útdíjhoz kötődő kameraadatok felhasználásával pedig a kiválasztás még jobban pontosítható.

Az **online számlaadat-szolgáltatási kötelezettség** bevezetése a legnagyobb jelentőséggel bíró változás a fekete gazdaság elleni küzdelem és a kockázatelemzési lehetőségek bővítése tekintetében. Ezáltal az adózók forgalmáról, partnereiről az adóhatóság valós idejű információkkal rendelkezik, amely – a számlaadatok, bevallás- és kontrolladatok eltéréseiből adódó kockázatok feltárásán túl – számos új lehetőséget teremtett a kockázatelemzési és az ellenőrzési feladatok ellátása során.

Foglalkoztatáshoz kapcsolódó adatok

A foglalkoztatás jogszerűségének ellenőrzése évek óta kiemelt feladata az adóhatóságnak. Jelentőségét a költségvetési **bevételek biztosítása mellett** az a tény is magyarázza, hogy a **munkavállalók a szabályszerű bejelentés alapján válnak valamennyi társadalombiztosítási ellátás igénybevételére jogosulttá.**

A **foglalkoztatással összefüggő csalárd adózási magatartás** feltárása érdekében továbbra is **informatikai alkalmazás** segítségével kontrollálja az adóhatóság a kockázatos foglalkoztatói kört. A program használatával kockázat feltárása esetén biztosítható az azonnali reagálás lehetősége.

A foglalkoztatás fehéritésével összefüggésben indult útjára egy **új, valós idejű adatszolgáltatás, az Építőipari Monitoring- és Adatszolgáltató Rendszer (a továbbiakban: Üvegkapu)**. Az adatszolgáltatás célja, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok – köztük a NAV is – valós időben információt kapjanak **a beruházás helyszínén tartózkodó személyek jelenléti adatairól, és a beruházásban részt vevő vállalkozásokról**, ezáltal elősegítve a foglalkoztatás szabályszerűségének ellenőrzését és az alvállalkozói viszonyrendszerek feltárását.

Nemzetközi információcsere keretében érkező adatok

A digitális megoldások, a rohamos technikai fejlődés és a globalizálódó világ gazdaság lehetővé teszik, hogy mind a vállalkozások, mind a magánszemélyek kilépjenek a nemzetközi színtérre befektetések, munkavállalás formájában, vagy fogyasztási cikkek beszerzése kapcsán. Az első nagy kört a meghatározott jövedelmekkel és a pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk képezik, míg a másik nagy csoportot a több országban is jelen lévő vállalatok adózási szempontból releváns adatai jelentik.

E-áfa rendszer

A digitalizáció közigazgatásban történő növekvő térnyerését bizonyítja a 2024.01.01-jétől bevezetésre került **e-áfa rendszer is**, melynek főbb célja az ügyféli igények kiszolgálása, az adminisztráció csökkentése volt. Az **e-áfa** webes felületén, illetve gép-gép kapcsolaton keresztül lehet az áfabevallásokat összeállítani, benyújtani. 2024.07.01-jétől pedig már elérhető az e-áfa rendszerben az önellenőrzési funkció is.

Heves vármegyében eddig **59 vállalkozás élt az új lehetőséggel: 55 vállalkozás web-es formában, 4 vállalkozás pedig gép-gép kapcsolaton keresztül nyújtotta be áfabevallását.**

A Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatóság **ellenőrzési szakterülete** 2024. évi tevékenységében továbbra is nagy szerepet kapott a **támogató eljárások** lefolytatása. Nemcsak központi, hanem saját helyi kockázatelemzése eredményeképpen is elrendelhető ezen eljárás, illetve egy már folyamatban lévő – lezárt időszakot az érintett adózónál nem eredményező – eljárás során feltárt hiányosság kapcsán is élhet az adóhatóság ezzel az eszközzel. A feltárt hiányosságok a tapasztalatok szerint különösen a foglalkoztatáshoz kapcsolódó bevallások és bejelentések, az online pénztárgép, online számla és egyéb kontrolladatok, valamint az egyes adónemekhez kapcsolódó bevallások és bejelentések

tekintetében merülnek fel. Az igazgatóság 2024. év 1-7. hónapjában összesen 69 db támogató eljárást folytatott le, melyből 61 volt eredményes. A támogató eljárásokat jellemzően a magánszemélyek és a kisvállalkozások körében végezte el az adóhatóság. A támogató eljárások előnye, hogy az adóhatóság ennek keretében csak tájékoztat és segítséget nyújt, de eljárási cselekményeket nem végez, ezért az eljárás során – megfelelő adózoói együttműködés esetén – gyorsan és hatékonyan rendezhetők a hiányosságok, illetve kisebb tévedések. Ugyanakkor ez az eljárás nem alkalmas bonyolultabb tényállások tisztázására, összetettebb gazdasági eseményekhez kapcsolódó adójogi jogkövetkezmények megállapítására, ezért továbbra is jelentős szerepe van az ellenőrzéseknek.

A Heves vármegyei NAV ellenőrzési területe 2024. 1-7. hónapjában **3 144 db ellenőrzést végzett el**, melyből jogkövetési vizsgálatot összesen 2 980 esetben végeztek az adóellenőrök. A jogkövetési vizsgálatok 11,7 %-ában tártak fel szabálytalanságot vagy rendezendő eltérést az adóellenőrök. Továbbra is az a tapasztalat, hogy az ügyfeleink többsége már az ellenőrzés során, az adóellenőrök figyelemfelhívásának és szakmai iránymutatásának megfelelően pótolja az elmulasztott kötelezettségeket, illetve önellenőrzéssel rendezi az adóeltéréseket.

A jogkövető adózók körében az ellenőrzési szakterület a beadott adóbevallások felülvizsgálatának eredményeként 495 db **támogató jellegű ellenőrzés** során hívta fel az adózók figyelmét adókötelezettségük pótlására, segítve ezzel az adózoói hibák kiküszöbölését és növelve a költségvetési bevételeket. E vizsgálatok hatására a benyújtott önellenőrzések következtében több mint 574 millió forint kötelezettségnövekedést könyveltünk ügyfeleink adófolyószámláján. A revizorok által javasolt, bevalláshoz kötődő önellenőrzésekből (vagy alapbevallásokból) az adófolyószámlára felkönyvelt kötelezettség-növekedés összegéből 467 millió forint áfa adónemben jelentkezett, személyi jövedelemadót érintően 54 millió forint többletkötelezettséget vallottak be az ellenőrzéssel érintett vállalkozások és magánszemélyek. Kiemelendő még a rehabilitációs hozzájárulás, mellyel kapcsolatos jogszabályértelmezési és jogalkalmazási figyelemfelhívásunknak köszönhetően több mint 18 millió forint többletbevétel folyt be.

Az **utólagos adóellenőrzések** területén továbbra is az elektronikus kapcsolattartásra helyeztük a hangsúlyt, kihasználva az adózók túlnyomó többségének erre vonatkozó igényét és technikai lehetőségeit is. A nem helyszíni ellenőrzések több mint 70 százaléka elektronikus ügyintézés keretében zajlott.

A 2024. év 1-7. hónapjában lezárt 164 db **adóellenőrzés túlnyomó többségében**, 95,7 %-ban **megállapítással zárult**, tehát hatóságunk továbbra is csak indokolt esetekben rendel el vizsgálatot lezárt időszakot eredményező utólagos adóellenőrzést. Az adóvizsgálatokhoz kapcsolódóan szükség szerint **biztosítási intézkedést rendeltünk el** (2024. év eddig eltelt időszakában 93 esetben) annak érdekében, hogy megakadályozzuk az esetleges fedezetelvonásra irányuló adózoói magatartást, hogy az ellenőrzés során feltárt kötelezettségek beszedése későbbi időpontban is biztosított legyen. Ez évben lezárt utólagos adóellenőrzéseink során feltárt nettó adókülönbözet több mint 2,8 milliárd forint. Az utólagos adóellenőrzéseinkre jellemző, hogy **súlyos jogsértéseket tárunk fel és állapítunk meg, melyeknek nemegyszer büntetőjogi vonatkozása is van**, így nem ritka, hogy bűnügyi jelzést vagy feljelentést kell tennünk. Leggyakoribb okok továbbra is a valótlan tartalmú bizonylatok alapján elszámolt költség, a levont előzetesen felszámított áfa, a bevételeltitkolás és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó közterhek bevallásának elmulasztása. **A feltárt**

adókülönbözetből legjelentősebb részt (92,7 %) ebben az évben is az általános forgalmi adó képviseli.

Több mint egy éve folyamatosan figyelemmel kísérjük egy Heves vármegyei település ügyvezetőit, mivel tapasztalataink alapján a településről több olyan stróman ügyvezető is alapít, vagy „vesz át” társaságot, akik célja a partnerek részére jogosulatlan visszaigénylés megteremtése fiktív számlák kibocsátásával. A társaságok közös ismérve, hogy jellemzően budapesti székhellyel rendelkeznek, azonban ügyvezetőjük az említett település lakosa, bejelentett állandó munkahellyel nem rendelkeznek, a cégek jellemzően néhány hónap működést követően fantomizálódnak, azonban ezt megelőzően jelentős számlaforgalmat bonyolítanak le, a valós működés látszatát keltve bankszámlán „mozgatják a pénzeket”. Emiatt szükséges, a gyors, és hatékony fellépés, ezért ezen társaságok vonatkozásában minden esetben a bevallás benyújtását követő rövid időn belül azonnal adóellenőrzések kerülnek elrendelésre. Néhány ilyen ellenőrzés során sikeres vagyonzárolásra is sor került.

Az év első felének egyik jelentős feladatát képezte a magánszemélyek **23SZJA bevallásának kiutalás előtti kezelése**. Ebben az adóalanyi körben továbbra is célravezető eszköznek bizonyult a jogkövetési vizsgálatok elrendelése, az önkéntes jogkövetés támogatása érdekében, melynek során folyamatosan tartjuk az adózókkal a kapcsolatot – igény szerint – telefonon, illetve személyesen is, és a jogkövető magatartás ösztönzése érdekében igyekszünk számukra minden szükséges segítséget megadni.

A Heves vármegyei **kötelezően ellenőrizendő kiemelt, illetve legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózói körben** továbbra sem jellemző, de egy-két esetben előfordul az adóteljesítményhez viszonyítottan jelentősebb összegű adóhatósági megállapítás, vagy az ellenőrzési megállapítások kapcsán hozott határozataink nyomán kialakuló jogvita. A feltárások többsége jogértelmezési tévedésre, adminisztratív jellegű hibára vagy mulasztásra vezethető vissza. Néhány esetben tártunk fel jogszerűtlen módon, adómentesen kifizetett, munkabérnek minősülő juttatásokat, vagy a transzferárral kapcsolatos kötelezettségek nem megfelelő teljesítése miatt szankcionáltunk egyel vállalkozásokat. Megállapításainkat csaknem minden érintett adózó elfogadta, a fellebbezési jogról lemondva, éltek a feltételes adóbírság kedvezmény lehetőségével, melynek eredményeként a határozatban kiszabott bírságszankció megfelelezhető.

Az adóhatóság **helyszíni adatgyűjtési és ellenőrzési tevékenységét** a legkockázatosabb területekre koncentráltuk: túlnyomó részt kockázatelemzés alapján szólítottuk meg azokat a vállalkozásokat, amelyek esetében a jogszerű működés súlyos megsértését, vagy szándékos, költségvetési bevételeket károsító magatartás volt tapasztalható. Azoknak az adózóknak az esetében, ahol a jogkövető működésre nincs hajlandóság, az ellenőrzési szakterület kezdeményezi a működő adózói körből való kivezetésre vonatkozó intézkedések megtételét.

Évek óta folyamatosan működtetjük az **„adótraffipax”** intézményét, mellyel előre jelezzük, hogy a vármegye területén hol és milyen tevékenységek helyszíni vizsgálatára kerül sor egy-egy adott időszakban. Figyelmet fordítunk a nagyobb rendezvényekre, eseményekre, illetve a szomszédos megyékkel, illetve a társhatóságokkal együttműködve, akciókat szervezünk egy-egy kiemelt időszakhoz vagy ünnepi időszakhoz kapcsolódóan.

Az **online pénztárgépek üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése** keretében az operatív ellenőreink 1 343 db vizsgálatot végeztek az érintett

adózóknál, melynek több mint 9 %-a zárult megállapítással. A jogszabálysértést elkövető vállalkozásoknak csaknem 8 millió Ft mulasztási bírságot szabott ki a szakterület.

Az **alkalmazottak szabályszerű bejelentésének ellenőrzése** továbbra is kiemelt feladat, 473 ellenőrzésből 77 zárult szabálytalanság feltárásával. A jogsértést elkövető vállalkozásokkal szemben a közel 15 millió forint mulasztási bírság kiszabásán túlmenően következetesen alkalmazzuk, érvényesítjük az ehhez kapcsolódó további hátrányos jogkövetkezményeket is (közvetétel, kockázatos adózói minősítés, utólagos adóellenőrzés becsléssel), melyről a hatósági döntésünkben tájékoztatást adunk.

A **vármegyei kormányhivatalok** foglalkoztatási, foglalkoztatás-felügyeleti és munkavédelmi területétől továbbra is érkeznek a kockázatkezelési szakterületre a munkaviszony fennállását megállapító, jogviszony-bejelentési kötelezettség teljesítésére és szabálytalanság megszüntetésére kötelező, valamint munkaügyi bírságot kiszabó, **véglegessé vált határozatok** a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság tevékenységéről szóló 115/2021. (III. 10.) Korm. rendelet 14. §-a alapján.

Ezekkel kapcsolatban Igazgatóságunk **tájékoztató leveleket küld az érintett adózóknak a határozatokban szereplő munkavállalók után keletkező járulékvallási és -fizetési kötelezettség teljesítése érdekében, mely részletesen tartalmazza a feltárt hiányosság rendezésének módját is.**

Azokban az esetekben, amikor foglalkoztatás-felügyeleti hatóság **határozatában érintett munkavállalóra vonatkozóan rögzített, feldolgozott, a foglalkoztatásra vonatkozó adatokat tartalmazó bejelentőlap nem volt megtalálható a rendszerünkben, vagy annak adattartalma nem felelt meg a döntésben foglaltaknak, jelzéssel élünk az illetékes kormányhivatalok felé.**

Helyszíni ellenőrzési területünk szakértelemmel és kiemelkedő eredményességgel ellenőrzi az **elektronikus kereskedelmi tevékenységet végzőket**, a közösségi felületeken hirdetők mellett a különböző webáruházak, online platformok értékesítőit is monitorozza.

Az ellenőrzési tevékenység hatékonyságának növelése, az adózói tájékoztatások érdekében az ellenőrzési megállapításainkról **rendszeresen beszámoltunk a NAV Központi Irányítása felé**, valamint a **helyi és országos médiában való megjelenésre esetleírásokat, cikk tervezeteket készítettünk, melyek nyomán több sajtóközlemény került kiadásra** (pl. *Apróhirdetésekből komoly jövedelem; Poco-Bar terjesztőt fűlelt le a NAV; Tornádó Hevesben; Kilencmilla kódokból; Fogadási tippek feketén.*) A tárgyidőszakban az önkéntes jogkövetés támogatása érdekében ingatlanértékesítés témakörében szerzett ellenőrzési tapasztalatok összegzésével sajtócikkben igyekeztünk felhívni az adózók figyelmét adókötelezettségeik szabályszerű teljesítésére.

2024. évre is jellemző, hogy a NAV Heves Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága adóellenőrei nemcsak a vármegye területi illetékességén működő adózók ellenőrzését végzik, hanem **központi koordináció mellett főként a közép-magyarországi illetőségű adóalanyok vizsgálataiba kapcsolódnak be.** Ez a munkaszervezés mind az operatív jellegű helyszíni ellenőrzések szervezésében, mind pedig az utólagos adóellenőrzések feladatellátásában is megjelenik.

ADÓHATÓSÁGI VÉGREHAJTÁS

Fizetési kedvezmények

A NAV a lejárt esedékességű adókövetelések kezelését nem kizárólag végrehajtási, adóbeszedési feladatnak tekinti. Az adóhátralékok kezelése során egyszerre vannak jelen az állampolgárokat, vállalkozásokat **támogató, segítő**, valamint a társadalmi, adóbevételi érdekeket védő jogintézmények, eszközcselekmények, aktusok.

A vonatkozó törvényi alapelvből és jogintézményi szabályokból, valamint az adózási elvekből adódóan, amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, az adóhatóság fizetési kedvezményt engedélyez az adózó részére. A fizetési kedvezmények két alapvető fajtája az **adómérséklés**, valamint a **fizetési könnyítés**. Az előbbi engedélyezésével – a törvényi feltételek, így elsődlegesen a megélhetés súlyos veszélyeztetettségének, illetve a gazdasági tevékenység ellehetetlenülésének szigorú vizsgálatával – az adó- és vámhatóság véglegesen lemond az adó, illetve a gazdálkodó szervezetek esetén kizárólag a késedelmei pótlék, bírság későbbi megfizetéséről. A másik körbe sorolható fizetési kedvezmények, így a fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével a hatóság időleges fizetési haladékot biztosít, mely szükséges és elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás tovább tudja folytatni gazdasági tevékenységét, illetve ahhoz, hogy a magánszemély megélhetését az adó egyösszegű megfizetése ne veszélyeztesse.

A **fizetési könnyítési kérelmek** elbírálása során a jogszabályi felhatalmazás alapján értékelhető megélhetési, gazdálkodási körülményeket a törvényi keretek között **méltányosan** kezeljük. A fizetési nehézség körülményeinek értékelésekor a nagyobb vállalkozások esetében egy-egy térség foglalkoztatási helyzetét, illetve egyes szervezeteknél az általuk végzett szolgáltatás folyamatosságát sem lehet figyelmen kívül hagyni. Ezen túlmenően is, proaktív módon, a tájékoztatási funkció nyomatékos gyakorlásával segítjük azokat az állampolgárokat, mikrovállalkozásokat, akik nem rendelkeznek elégséges információval a vonatkozó jogok gyakorlásához, kötelezettségek teljesítéséhez. Ezekben az eljárásokban is fontos a **következetesség** és az egyenlő bánásmód elve.

A benyújtott **fizetési kedvezményi kérelmek** darabszáma az elmúlt évekhez képest **jelentős emelkedést mutat**. Már 2023-ban – hasonlóan a 2022. esztendőhöz – a háborús helyzet, illetve a veszélyhelyzet gazdasági hatásai okán is relatíve nagyszámú kérelmet nyújtottak be az adózók, de 2024-ben ez a szám tovább növekedett. Az év első hét hónapjában 4345 db kérelem érkezett az igazgatóságunkra, ez **27 százalékkal több** mint a 2023. év hasonló időszakában.

Kiemelendő továbbá, hogy az elmúlt időszakban tovább bővült **az automatikusan igényelhető fizetési könnyítési lehetőségek** köre. A **természetes személyeken** túl, 2023 októberétől már a **nem természetes személy adózók** is évente egy alkalommal legfeljebb egymillió forint összegű adótartozásra, esetükben 6 havi maximális „futamidő” (a természetes személyeknél ez 12 hónap) mellett igényelhetnek részletfizetést, minden egyéb törvényi feltétel nélkül. 2024. évben a természetes személyek számára lehetőség nyílt továbbá arra, hogy a tárgyévben előírt éves **gépjárműadó-fizetési kötelezettséget** legfeljebb öthavi pótlékmentes részletfizetéssel rendezzék.

Ha az **adók módjára behajtandó köztartozásra**, illetve az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségekre** irányuló **fizetési kedvezmény iránti kérelmet** a végrehajtás elrendelését követően terjesztik elő, akkor a végrehajtási eljárás során érkezett kérelmet – főszabály szerint – az **adóhatóság bírálja el**. Összességében megemlíthető, hogy 2024 első hét hónapjában 205 esetben bíráltunk el adónak nem minősülő köztartozásra vonatkozó fizetési kedvezményi kérelmet.

A végrehajtás elvei, a fizetési felszólítás és a fizetési tájékoztató

Addig, amíg a fizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló eljárások az adó- és vámhatóság méltányossági jogköre révén a támogató, segítő funkció köré szűkítenek, az adókövetelések beszedése, így a szűkebb értelemben vett **végrehajtás** és ezen belül az egyes **végrehajtási cselekmények foganatosítása** jelenti a pénzügyi-gazdasági helyzetre, megélhetésre leggyorsabban és leginkább kiható kényszereszközöket. A NAV a tartozás beszedése érdekében az arányosság és fokozatosság elvéből adódóan legelőször is belső adminisztrációs eszközöket alkalmaz, ideértve az adószámlák közötti hatósági átvezetést és a visszatartási jog gyakorlását, továbbá **fizetési felhívást** küld a lejárt esedékességű kötelezettségről. Ha az előzőek szerint nem rendezhető a tartozás, hatósági átutalási megbízást, jövedelemletiltást nyújt be a pénzügyhatósághoz, illetve a munkáltatóhoz, ezzel egyidejűleg a hatósági nyilvántartások alapján lefoglalja a gépjárműveket, egyéb nyilvántartott ingóságokat, illetve elrendeli az ingatlanok végrehajtását, majd helyszíni cselekményekkel végrehajtás alá vonja az adós összes lefoglalható vagyonát, végül pedig árverésen értékesíti a lefoglalt ingó, ingatlan vagyontárgyakat.

Alapvetés, hogy a segítő, támogató funkció, valamint a hatósági kényszer az adózó vállalkozásának körülményei, magatartása, előélete szempontjából mindig megfelelő arányban és intenzitással érvényesüljön. A törvényi alapelvből levezetve a 3 millió Ft alatti tartozások esetén jellemzően nem közvetlenül végrehajtási cselekménnyel (pl. inkasszóval), hanem **fizetési felszólítással indítjuk a tartozás beszedésére irányuló eljárást**, feltéve, ha az adózó előélete jelentős devianciát, adókijátszást nem mutat. Emellett a megbízható minősítésű, a köztartozásmentes adózói adatbázisban szereplő adózóknál, továbbá a nagy adóteljesítményű adózói állományban szereplőknél is hasonlóan járunk el.

A fizetési felszólítás végrehajtást megelőző alkalmazása, amellyel támogatja az adózókat, a bevételek, illetve a költséghatékonyság szempontjából is kedvező. Fizetési felszólítások eredményessége alapvetően pozitív, a tartozások döntő részét önkéntesen fizetik meg az adózók.

A NAV egy új informatikai fejlesztés révén a hátralékok egy részét – jellemzően a kisösszegű tartozásokat – ún. **automatikus fizetési tájékoztatóval** is kezeli, mely lehetőséget teremt arra, hogy az informatikai rendszer előre meghatározott paraméterek mentén automatikusan – egyedi ügyintézői felülvizsgálat nélkül – küldjön ki fizetési felhívást. A 2024. első hét hónapjában összesen 72.464 db automatikus fizetési tájékoztató került kibocsátásra a Heves vármegyei adózók felé, míg hagyományos, egyedi ügyintézői fizetési felszólításra 7.399 esetben került sor. Az automatikus fizetési felszólítások eredményessége több mint 23%, ami egy automatikus ügyintézési folyamat tekintetében kedvezőnek tekinthető.

A végrehajtás megindítása, lefolytatása

A veszélyhelyzet miatti adóhatósági intézkedések körében alapvetően előtérbe került az adózók támogatása, illetve a végrehajtás eszközeivel is inkább az önkéntes jogkövetést irányába kívántuk terelni az adózókat.

Az adóbeszedési tevékenységünk középpontjában a köztartozás-állomány eredménycentrikus kezelése áll. Ez magában foglalja azt a törekvést, hogy a lehető **legszélesebb körben** és a **lehető legnagyobb hátralékmennyiséget** vonjuk ügyintézés alá. Fontos az is, hogy már az eljárás első szegmensében a lehető legteljesebb módon biztosítsuk a tartozás fedezetét jelentő vagyont, amire a nyilvántartás alapján történő foglalás révén is lehetőségünk van. A bevételeket a **vagyonfeltáró** és a **végrehajtást foganatosító cselekmények intenzitásával** lehet fokozni, ezért az ügyek, cselekmények tömegszerű kezelésére, illetve foganatosítására törekszünk.

Az adó- és vámhatóság nyilvántartása, illetve a közvetlenül elérhető más hatósági nyilvántartások jellemzően tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek lehetővé teszik az eredményes vagyonszámítás. Néhány esetben azonban megkeresés válhat szükségessé. Erre jó példa az **elektronikus banki megkeresés** lehetősége. Jól mutatja a cselekmény nagyságrendjét, hogy 2024. év első 7 hónapjában több mint **303 ezer db** megkereséssel éltünk a pénzügyhatóságok felé annak érdekében, hogy információt szerezzünk az adósok pénzeszközeiről.

A két legerősebb intenzitású – klasszikus, adminisztratív – végrehajtási cselekménytípus a hatósági átutalási megbízás és a jövedelemletiltás. A bevételek összetételét tekintve továbbra is a hatósági átutalási megbízás (inkasszó) jelentősége emelhető ki. A 2024 első hét hónapjában 22.857 db hatósági átutalási megbízást – mely alapján 1,835 milliárd Ft folyt be – és 1.773 db jövedelemletiltást fogadtunk.

A végrehajtás során lefoglalt ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítésére irányuló eljárás eredményessége nem feltétlenül az árverésben, hanem abban rejlik, hogy az adóst az **önkéntes jogkövetés irányába tereli**, aki megpróbál élni a törvény adta lehetőségekkel, továbbá az adófizetést előtérbe helyezi más, adott esetben polgári jogi fizetési kötelezettségeivel szemben. Végül soron az állami adó- és vámhatóság a lefoglalt vagyontárgyakat elektronikus árverésen értékesíti. A NAV erre vonatkozóan 2008-tól működteti az **Elektronikus Árverési Felületet**.

Az online adatkapcsolatra alkalmas pénztárgépek, az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer, valamint az **online számla-adatszolgáltatás** adatai értékes információt biztosítanak az adósok végrehajtási ügyeiben. Az adatok alapján helyszíni ingófogalásra, illetve követelésfogalásra van lehetőség. Az online számla-adatszolgáltatás alkalmas arra, hogy a kibocsátott számla alapjául szolgáló szerződésből származó, jellemzően a jövőben esedékes követelést a NAV azonnal lefoglalja. Amennyiben az online számla-adatszolgáltatás termékbeszerzésre vonatkozik, úgy a beszerző félnél – az adósnál – helyszíni ingófogalás fogadtatható. A szerződésekhez kapcsolódó ellenérték kifizetése során pedig hatósági átutalási megbízás kibocsátásával is eredményes végrehajtási intézkedés fogadtatható.

Adónak nem minősülő köztartozások beszedése – a NAV mint általános végrehajtási hatóság és az igazságügyi jellegű fizetési kötelezettségek végrehajtása

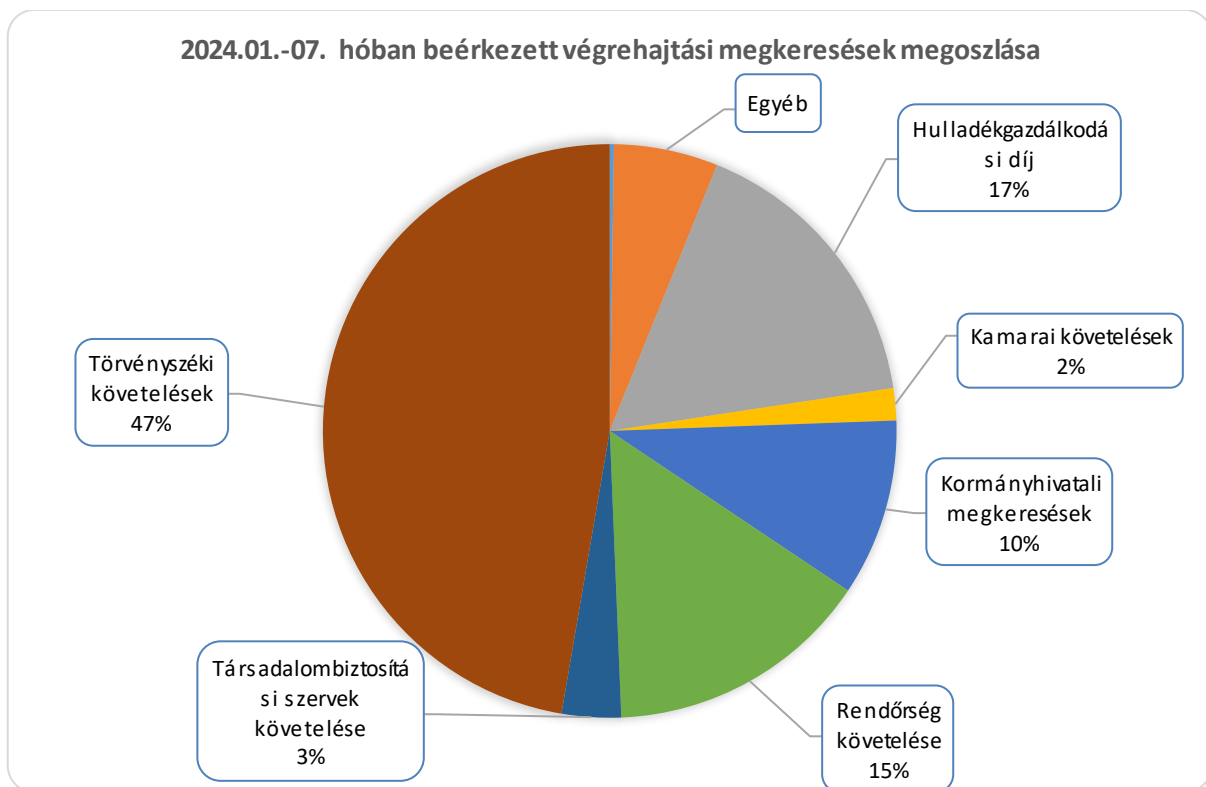
Az adónak nem minősülő köztartozások beszedésekor az adó- és vámhatóság összességében szolgáltató szerepkörben végzi ugyanazt a végrehajtási tevékenységet, mint az adóbeszedés során a „saját” adóügyeiben. E tevékenységi kör folyamatosan bővült. 2016-tól teljeskörűen az állami adó- és vámhatóság jár el a **kormányhivatali és a járási hivatali megkeresések** alapján az adók módjára behajtandó köztartozások ügyében (korábban csak a jogi személyek, egyéb szervezetek tekintetében volt hatásköre), 2017 elején pedig a folyamatban lévő ügyeket is át kellett, hogy adják az önkormányzati adóhatóságok. A megkeresők, valamint a NAV között 2017 elején bevezetett **elektronikus kapcsolattartás** az új ügyekben jelentősen csökkentette a munka erőforrásigényét. 2018 újabb mérföldkő volt, hiszen az **általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló összes** – korábban nem adók módjára behajtandó – **köztartozás** ügyében ettől kezdve az állami adó- és vámhatóság jár el, ideértve a folyamatban lévő ügyeket is.

2019-ben az **igazságügyi** – korábban a **törvényszéki végrehajtó** hatáskörébe tartozó – megkeresésekre induló eljárások hatáskörét „nyerte el” a NAV a bíróságoktól, ehhez a jogkörhöz kapcsolódóan 2020-ban számos folyamatban lévő ügyet is át kellett venni. Tekintettel arra, hogy ezekre a követelésekre az adóhoz képest eltérő elévülési szabályok vonatkoznak, a bíróságok számos folyamatban lévő ügyet tettek át az Országos Bírósági Hivatalon keresztül. A Heves vármegyei adó- és vámigazgatósághoz 5479 db olyan ügy érkezett, melyet még a törvényszéki végrehajtó indított meg, akár sok évvel

(alkalmanként több évtizeddel) az átadást megelőzően, ezek feldolgozása súlyos feladatot jelentett a NAV számára.

Az igazságügyi, illetve törvényszéki végrehajtási ügyek döntő részében a **pénzfizetési kötelezettség végrehajtására** irányuló szabályok szerint kell eljárni. A pénzösszegben elrendelt vagyonekhozásra, a konkrét vagyontárgyra elrendelt vagyonekhozásra, illetve büntetőeljárás során elrendelt zár alá vételre irányuló – fogalmilag **meghatározott cselekmény végrehajtására** irányuló – ügyekre speciális szabályok vonatkoznak.

Össességében, a folyamatban lévő ügyek mellett **2023-ban 20 463 db, majd 2024 első hét hónapjában 13 227 db végrehajtási megkeresés érkezett** az adó- és vámigazgatóságokhoz. Változatlanul a törvényszékektől érkezik a legtöbb megkeresés, emellett átmenetileg jelentős számban nyújtottak be hulladékgazdálkodási díjra vonatkozó behajtási megkereséseket. Ezeken túlmenően a rendőrség és a kormányhivatalok, járási hivatalok kezdeményezik nagyszámban a köztartozások behajtását a NAV előtt.



2023 végén elkészült a **behajtási megkeresések benyújtására szolgáló VKAPU rendszerben** azon fejlesztés, mely lehetővé tette, hogy az új, könyvelt státuszú megkeresések esetében egy fizetési értesítő levél (VKAPU tájékoztatás címen) kerüljön kiküldésre az adós részére, melyben tájékoztatjuk a megkeresésben foglalt befizetendő összegekről, a befizetés módjáról és az esetlegesen felmerülő jogalapi kérdések kapcsán a megkereső elérhetőségéről. Ez az iratminta automatikusan generálódik és kézbesítődik minden belföldi illetékességű adós részére, kivéve az alábbi esetekben:

- ha a megkereső bírósági szervezet
- egyes büntetőjogi és EU-s jogcímek érintettsége esetén (vagyonekhozás, eu-s jogcímek, stb.)

2021-2024-ben a **börtönkártalanításhoz** kapcsolódó kifizetések is komoly szerepet nyertek az adóhatósági végrehajtás során. A kiindulási alapot az jelentette, hogy az állam köteles kártalanítást

fizetni az elítélteknek a fogvatartás során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények által előidézett sérelem miatt. Az elítéltek ugyanakkor sok esetben – pl. bűnügyi költség meg nem fizetése vagy a nem teljesített vagyonek Kobzás miatt – köztartozással rendelkeznek, és ilyen esetben a NAV eredményes végrehajtási cselekményt tud foganatosítani akár a fogvatartás alatt, akár pedig azt követően. A börtönkártalanítás összegének végrehajtás alá vonása érdekében 277 esetben tettünk végrehajtási intézkedést, amelyek jelentős arányú megtérülést eredményeztek – általában vagyonek Kobzásból vagy bűnügyi költségből eredő tartozásra – olyan összegek ellenében, amelyek egyébként a bűnelkövetőkhöz kerültek volna.

A közigazgatási döntésen alapuló meghatározott cselekmények végrehajtása

Addig, míg a pénzkövetelések állami kényszereszközökkel történő érvényesítése már régóta az állami adó- és vámhatóság alapfeladatának tekinthető, a hatósági döntésben elrendelt egyéb kötelezettségek, az ún. **meghatározott cselekmények** végrehajtása viszonylag új természetű feladat. A törvényi szabályozás értelmében ezekben az ügyekben az első hatósági intézkedés egy önkéntes teljesítésre irányuló **felhívás**, amelyet a fokozatosság elvéből adódóan **kétszeri bírságolás** követhet. Amennyiben a cselekmény közvetett kikényszerítése nem jár eredménnyel, **az adóhatóság a kötelezett költségére maga gondoskodik a cselekmény elvégzéséről**. Ehhez az ügy jellegéből adódóan külső közreműködő vehető igénybe. Természetesen lehetőség van arra is, hogy amennyiben a kötelezettség teljesítése nem tűr halasztást, úgy azonnali végrehajtásra kerüljön sor.

A jogszabályi környezet megváltozása nyomán a **jármű hatósági jelzése** (rendszám-tábla) és **okmánya** (forgalmi engedély) leadásának elmulasztása esetén a végrehajtási hatásköröket a kötelezettséget megállapító közlekedési igazgatási hatóság gyakorolja. A kormányhivatal a 2024. január 1-jét követően véglegessé vált határozatok esetén rendelkezik hatáskörrel a gépjárművel kapcsolatos végrehajtásra, a 2024. január 1-jét megelőzően véglegessé vált határozatok esetén a végrehajtási hatáskörök sajnos a NAV-nál maradtak.

A jogszabályváltozás hatása a beérkező megkeresések darabszámában érzékelhető, az általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló határozatban elrendelt, meghatározott cselekmények végrehajtása körében 2024 első hét hónapjában 474 db megkeresést nyújtottak be az adó- és vámigazgatóságához, szemben a 2023. évben érkezett, összesen 3204 db megkereséssel.

Jelenleg érdemben 7.484 ügy van folyamatban. A meghatározott cselekmény végrehajtására irányuló ügyek döntő része rendszám-tábla leadására irányul, de jelentős számban érkeztek épület jókarbantartására, illetve bontására irányuló, valamint olyan speciális ügyek is, mint például kényszertakarítás, gyermek beoltása, kisajátított ingatlan birtokba adása.

A meghatározott cselekmény végrehajtása során, főként az építmények bontására, jókarbantartására irányuló ügyekben számos **helyszíni eljárásra** is sor került, részben abból a célból, hogy ellenőrizzük a kötelezettek önkéntes teljesítését, másrészt azért, hogy végső soron az adóhatóság maga vagy közreműködő szervezet segítségével foganatosítsa az adott cselekményt.

Jelenleg összesen 158 db olyan ügy van folyamatban, amely **építmény jókarbantartásának, illetve bontásának** végrehajtására irányul. A halasztást nem tűrő esetekben, az éves forráskeret figyelembevételével, a **közreműködő szervezet** (gyakorlatilag: külső vállalkozás) bevonására jellemzően 2024 második félévében kerül sor. Ezekben az eljárásokban a NAV megelőlegezi a munka költségét, majd megkísérli annak beszedését a kötelezettekől.

Biztosítási intézkedés, ideiglenes biztosítási intézkedés

Alapvetően a jogellenesen működő személyekkel, jellemzően cégekkel szembeni fellépést szolgálja a biztosítási intézkedés, ideiglenes biztosítási intézkedés jogintézménye. Ezekkel a jogintézményekkel akkor élhet az adóhatóság, ha valószínűsíthető, hogy a még nem végrehajtható adóhatósági döntésben szereplő követelés későbbi kielégítése, illetve az érdemi döntésben elrendelhető kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van. Általában az adóellenőrzési eljárásban, illetve az azt követő utólagos adómegállapítási eljárásban születnek ilyen végzések, amelyek az **adóhatóság (későbbi) követelésének biztosítását** szolgálják, azt megelőzően, hogy a fizetési kötelezettséget megállapító hatósági döntés végrehajthatóvá válásáig az adózó kivonja a követelésre fedezetet jelentő vagyont.

A biztosítási intézkedés, ideiglenes biztosítási intézkedés során az adóhatóság – vagyonbiztosítási céllal – **lefoglalhatja** az adózó tulajdonában lévő ingó, ingatlan vagyontárgyakat, illetve a fizetési számla **zárolására** irányuló intézkedést tehet. Az ilyen típusú eljárás annyiban különbözik a végrehajtási eljárástól, hogy a vagyontárgy értékesítésére nem kerül sor, illetve a számlán lévő összeget a pénzforgalmi szolgáltató nem utalja át az adóhatóságnak, az csak zárolásra kerül.

2024. évben Heves vármegyei illetékességű adózónál eddig **51 alkalommal** folytattunk le biztosítási intézkedési eljárást, ebből 26 esetben még az utólagos adómegállapításról szóló határozat megszületése előtt elrendelt ideiglenes biztosítási intézkedési eljárásban. Az 51 ügyben a megállapított adóhiány összege 849 millió Ft volt, melyhez 849 millió Ft szankciós fizetési kötelezettség kapcsolódott. Az intézkedések eredményeként **19 millió Ft pénzüsszeg lefoglalására, illetve zárolására** került sor készpénzfoglalás és számlazárolás cselekményekkel. Ingó- és ingatlan foglalásokkal további **167 millió Ft becsértéken történt fedezetbiztosítás**.

A cégek megszüntetéséhez kapcsolódó feladatok

A jogsértő tevékenységet folytató adózóknál fontos szerepet tölt be a **felszámolási eljárás** megindításának lehetősége. Amennyiben a jogsértő módon működő vállalkozást az adó- és vámhatóság a lehető leggyorsabban kiszűri, ezzel nem csak az adóbeszedés folyamatában tesz intézkedést, de **tisztítja a gazdasági szférát** is, többek között megakadályozza azt, hogy a jogellenes tevékenységet folytató adózó más vállalkozásokat tévesszen meg vagy hozzon versenyhátrányba. Más esetben a gazdálkodó szervezet **tartós és helyrehozhatatlan fizetéseképtelensége** indokolja a felszámolás kezdeményezését, amire a végrehajtás teljes lefolytatását követően intézkedünk.

Azoknál a cégeknél, melyek jogszerűen működnek, a megszüntetési eljáráshoz kapcsolódóan élünk azzal a lehetőséggel, hogy az egyébként korlátozott felelősséggel tartozó – és emiatt főszabályszerűen számon nem kérhető – tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben perben érvényesítsük az adóköveteléssel kapcsolatos igényt. Ennek kapcsán 2023. évben 37 db, 2024. első hét hónapjában **19 db pert indítottunk** az eredendően korlátozott felelősséggel tartozó tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben.

Az adó- és vámhatóság a tartós fizetési nehézség miatt meginduló felszámolási eljárásban is nyitott a segítő, támogató hozzáállásra. Amennyiben az adózó olyan **egyezségi** ajánlattal áll elő, mely a költségvetési érdekek mentén elfogadható, azt lehetőség szerint támogatjuk. Felszámolási kezdeményezéseink hatására 2023. évben 18 db megállapodás, míg 2024. első hét hónapjában 15 db megállapodás megkötésére került sor. Fizetési megállapodás alapján 2023. évben 43,2 millió Ft, 2024. első hét hónapjában 29,6 millió Ft adó folyt be. A tagok, vezető tisztségviselők elleni perviteli tevékenységünk során is előfordul egyezség kötése, a perviteli tevékenységből 2023. évben 10,0 millió Ft, 2024. első hét hónapjában 9,5 millió Ft bevétel származott.

A jogszerűen megszűnni szándékozó adózók a **végelszámolási eljárás** lehetőségével élhetnek. Annak érdekében, hogy a végelszámolási eljárások eredményesen tudjanak befejeződni, az adóhatóság **támogató** eljárások lefolytatásával is segíti az adózókat, hogy az adókötelezettségüket határidőben és jogszerűen tudják teljesíteni.

VÁMIGAZGATÁSI ELJÁRÁSOK, REGISZTRÁCIÓS ADÓ

2024. év 01-07. hónapjában **8 015 db** (4 757 db export, 3 258 db import viszonylatú) vámeljárást folytattunk le (2023. év azonos időszakában 4 936 db, melyből 2 317 export, 2 619 import). A forgalomnövekedést exportban alapvetően két nagy adózónk kiviteli eljárásai eredményezték.

A 2024. év első hét hónapjában az Unió vámbevétele 398 millió Ft (2023. évben 779 millió Ft volt), míg import Áfa vonatkozásában több, mint 468 millió Ft realizálódott (előző év azonos időszakában 639 millió Ft-ot szedtünk be). Az idei bevételek az előző év azonos időszakának bevételeitől igen jelentős mértékben elmaradtak. A vámbevételek csökkenésének oka, hogy egy kiemelt adózónk bizonyos típusú sebességváltó gyártásának időszaka befejeződött, ami havi több millió Ft uniós vám elmaradását eredményezte.

A vámszakterület a **16** gazdálkodó részére kiadott **46** db vámhatósági engedélyt kezel, melyek az Unió Vámkódexen alapuló vámszakmai tevékenységhez kapcsolódnak. Ezen túl a regisztrált exportőri engedélyek száma hasonló a tavalyi évhez képest nem változott, jelenleg **35** regisztrált exportőrünk van.

A vizsgált időszakban 4 db áruátengedést követő ellenőrzés (vám utólagos) lefolytatására került sor. Jelenleg 3 db van folyamatban.

A gépjárművek forgalmazásához kapcsolódó **regisztrációs eljárások** száma (túlnyomó többségében elektronikus) az előző év azonos időszakát vizsgálva szinte alig csökkent, az adóbevételek 1 millió Ft összeggel voltak kevesebbek. Az eljárások száma 2024. 01-07. hónapjában 1 596 db volt (2023. év azonos időszakában 1 646 db), a beszedett regisztrációs adó összege 2023. 01-04. hónapjában elérte az 55 millió Ft-ot (2023. év azonos időszakában a bevételezett összeg 56 millió Ft-ot tett ki).